THE LIBRARY OF CONGRESS GRATIS
REFERENCE DEPARTMENT
SERIALS DIVISION
WASHINGTON, D.C. 20025

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEPHONE: (312) 585-9500

Vol. LXVII Kaina 15 c. PIRMADIENIS — MONDAY, RUGSĖJIS — SEPTEMBER 10, 1973 Nr. 212

"JEI KAS RAŠYS PRAŠYMUS, PASODINSIM UŽ GROTŲ"

(Iš Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos Nr. 3)

Lazdijų rajono tikinčiųjų kovos

Pačiame Lenkijos pasienyje randasi nedidelė Kučiūnų parapija. Dar prieš I Pasaulinį karą buvo pastatyta laikina medinė bažnytėlė. 1939 m. Kučiūnų tikintieji pradėjo statyti mūrinę bažnyčią, bet naujas karas sukliudė — liko neuždengtas stogas ir neįrengtas vidus.

1951 m. rajono valdžios atsiųsti darbininkai pradėjo ardyti mūro sienas, bet tikintieji su lazdomis juos išvijo. Tada buvo atsiųstas kareivių garnizonas, bet ir jie žmonių verčiami turėjo pasitraukti.

1957—1959 m. Kučiūnų parapijos bažnytinis komitetas net tris kartus kreipėsi į įvairias respublikines įstaigas, prašydamas leidimo užbaigti mūrinę bažnyčią. 1959 m. Diržinskaitės vadovaujama komisija apžiūrėjo medinę bažnytėlę ir atsiuntė atsakymą: "Susiremontuokite senąją bažnyčią!"

1970 m. gegužės mėnesį 800 Kučiūnų tikinčiųjų pasiuntė LTSR Ministrų tarybai pareiškimą, vėl prašydami leidimo uždengti mūrinei bažnyčiai stogą. Rugienis atsakė: "Kučiūnuose statyti naują bažnyčią nėra prašmės. Susiremontuokite senąją!"

Laiškas Brežnevui

1971 m. gruodžio mėnesį TSKP CK generaliniam sekretoriui L. Brežnevui vėl buvo pasiųstas pareiškimas, kurį pasirašė 700 tikinčiųjų ir 6 deputatai. Jame rašoma: "Mes, Kučiūnų parapijos tikintieji, norime susiremontuoti nebaigtą statyti mūrinę bažnyčią, kuri randasi šalia medinio karkasinio maldos namo. Šis namas —bažnyčia buvo laikinai pastatytas be pamatų. Dabar sienos nuo žemės pradėjo pūti. Be to, laike karo, medinė bažnyčia buvo sukrėsta ir sienos yra pasvirę apie pusę metro, todėl atremontuoti yra neįmanoma. Mūrinę bažnyčią, turinčią geras penkių metrų aukščio sienas, panaudodami senos bažnyčios stogą, lubas ir medines grindis, nesunkiai suremontuosime".

1972 m. sausio mėnesį Rugienis iškvietė kleboną, o vėliau bažnytinį komitetą ir prašė raminti žmones. Vėliau kleboną iškvietė Lazdijų rajono Saugumo komiteto viršininkas. Klebonas buvo apkaltintas tikinčiųjų kurstymu. Saugumo viršininkas pareiškė:

— Šiais laikais statyti mūrinę bažnyčią leidimo niekas neduos... Jei kas nors rašys prašymus ar rinks parašus, pasodinsime už grotų, nes tam mes turime galią... Bažnyčios mūro sienas susprogdinsime. Po nakties liks tik griuvėsių krūva... Atvykę gaisrininkai medinę bažnyčią uždarys ir parapija bus likviduota.

Žmonės nekantriai laukė sugrįžtančio klebono, ir koks buvo jų nusivylimas, kai išgirdo saugumo komiteto viršininko kalbą.

Kolchozininkai pasipriešino

Lazdijų rajono Vykdomojo komiteto pareigūnai sušaukė K. Požėlos vardo kolūkio visuotinį kolūkiečių susirinkimą ir įkalbinėjo žmones atiduoti mūro sienas kolūkiui klubo statybai. Balsavimo metu tikintieji vieningai pareiškė savo valią — neatiduosime!

Kovo mėnesį į Kučiūnų apylinkę atvyko Lazdijų rajono Vykdomojo komiteto ir Partijos komiteto atstovai ir išsikvietę kleboną bei parapijos bažnytinį komitetą, įkalbinėjo atiduoti mūro sienas kolūkiui — bus įrengtas restoranas; arba žmonės tenusigriauna sienas — turės plytų kaminams.

Pakartotinas kreipimasis

Po šio rajono pareigūnų apsilankymo parapijoje kilo didelis triukšmas. Žmonės kalbėjo:"Valdžia ne tik kad neduoda leidimo užbaigti mūrinę bažnyčią, bet dar iš mūsų tyčiojasi! Girtuokliai apvems bažnyčios kampus!"

Gegužės mėnesį Kučiūnų parapijos bažnytinis komitetas dar kartą kreipėsė pas TS KP CK Generalinį sekretorių. Pareiškime rašoma, kad Lazdijų rajono valdžios pasiūlymas sveikas mūro sienas nugriauti, o supuvusią bažnyčią remontuoti yra juokingas, o pasiūlymas atiduoti mūro sienas restorano statybai — kelia pasipiktinimą.

Enkavedistai atėmė prašymą Brežnevui

Liepos mėnesį Klaipėdos tikintieji vėl kreipėsi į TSKP CK generalinį sekretorių L. Brežnevą. Klaipėdiečių kreipmęsi rašoma:

"1972.III.19. Klaipėdos katalikai pasiuntė TSKP CK generaliniam sekretoriui L. Brežnevui prašymą, kurį pasirašė 3023 tikintieji. Po kiek laiko prašymo siuntėjas Jonas Saunorius, gyv. Klaipėdoje, Tarybinės Armijos 41-5, gavo pašto pranešimą, kad prašymas įteiktas adresatui. Tačiau užkelių dienų pas J. Saunorių atvyko KGB pareigūnas ir pašto pranešimą atėmė. Vėliau iš Maskvos nebuvo gauta jokio atsakymo.

Todėl kilo įtarimas, kad prašymas su parašais Maskvos nepasiekė — kažkas savavališkai jį sulaikė Lietuvoje, norėdamas nuslėpti nuo Tarybinės vyriausybės Lietuvos TSR piliečių prašymą.

Susiklosčius tokioms aplinkybėms, mes dar kartą siunčiame prašymą su 3023 parašų kopijomis.

Atsakymo laukiame šiuo adresu: Klaipėda, Mituvos 8—2, Gražienė Vanda, Antano.

Dėl JAV grūdų Italijoj

ROMA. — Civitavecchia uosto vadovybė paneigė žinias, kad šiame uoste Sovietų Rusijos laivai iškrovė Amerikoj pirktus grūdus. JAV sen. Walter Huddleston (D-Ky.) pareiškė New Yorke, kad Sovietai gabena JAV grūdus į Italiją, kur juos parduoda už aukštesnę kainą. Italijos pareigūnai tai paneigė. Minėtas uostas yra 45 mylios nuo Romos.

Apvali bažnyčia Gotlando saloje, Švedijoje

Nazarė, Portugalijoj. Iš skalbyklos grįžta šeimininkės

SOVIETAI SUSARGDINA SVEIKUS

Fiziko Sacharovo žodis užsienio korespondentams

MASKVA. — Fizikas Andrejus Sacharovas praėjusį šeštadienį 14 Vakarų pasaulio korespondentų pareiškė, kad Sovietų Rusijos psichiatriai naudoja vaistus pakenkti suimtųjų disidentų inteligencijai. Sacharovas reikalavo pasaulio psichiatrus šaukti konferenciją Maskvoj ateinantį mėnesį ir pareikalauti aplankyti visus disidentus, uždarytus psichiatrinėse ligoninėse. Jeigu Sovietų valdžia neduotų leidimo, tada pasaulio psichiatrai, turėtų nutraukti visus ryšius su Sov. Rusijos psichiatais, kurie yra šio kriminalo bendrininkai. Sacharovas kalbėjo pirmą kartą po to, kai spaudoj pasirodė šlykštūs jo ir rašytojo Solėenicino puolimai. Gatvėje prie jo namų vaikščiojo civiliai apsirengę emgebistai, tačiau korespondentų netrukdė

Sacharovo puolimai neįbaugino

Sacharovas žurnalistams teigė, kad Sovietų daktarai uždarytiesiems leidžia depresiją keliančius vaistus, kurie sveikam žmogui labai kenksmingi. Tokių vaistų gavo fizikas Leonid Plyush Dniepropetrovsko kalėjimo protinių ligų pragare. Taip pat Sacharovas pastebėjo, kad psichiatrinėj ligoninėj laikomo gen. Grigorenko žmona pasakojusi, kad jos vyras yra labai pasikeitęs.

Kaip žinoma, sovietų psichiatrai pakartotinai skelbia, kad jie ligoninėse sveikų nelaiko. Sacharovas pareiškė, kad puolimai laikraščiuose jo neįbaugino.

Žydai arabiškoje dalyje

JERUZALĖ. — Izraelis nori visą Jeruzalę laikyti neatskiriama valstybės dalimi, ir stengiasi daugiau pritraukti savo tautiečių, daugiausia emigravusių iš Sovietų Sąjungos, ir juos įkurdinti arabiškoje dalyje. Iki 1977 metų norima žydų skaičių pakelti nuo 232,000 iki 283,000. Iki to laiko padidės ir arabų nuo 82 iki 98 tūkstančių.

Pasmerkė kolchozus

TORONTO. — Ontario provincijos ižd. John White, kalbėdamas progresyviųjų konservatorių jaunimo konferencijoje apie maisto trūkumus pasaulyje, dėl kviečių atsargų išsisėmimo pakaltino Sovietų Sąjungą ir jos diktatoriaus Stalino priverstinį kolchozinės sistemos įvedimą. J. White nuomone, toks nevykęs sovietų ūkininkavimas ir yra pagrindinė maisto trūkumo priežastis ekonomiškai išsivysčiusiuose kraštuose. Laisvasis pasaulis turėtų daryti spaudimą Sovietų Sąjungai, kad ji atsisakytų nevykusios kolchozinės sistemos, dėl kurios negali išmaitinti savo gyventojų be užsienio paramos.

— *Prez. Nixonas* vakar 1 val. p. p. per radiją pasakė kalbą.

Prekyba pasauly

Kinijoj

TOKIO. — Palyginus su 1971 m. komunistinės Kinijos užsienio prekyba 1972 m. pakilo 24.7%. Kinija eksportavo tais metais už 2.93 bil. dol., importavo už 2.78 bil. dol.

Izraelyje

JERUZALĖ. — Izraelis daugiau importuoja negu eksportuoja. 1973 m. per 7 mėn. deficitas buvo 808 mil. dol., kai per visus 1972 metus tik 473 mil. dol.

Vokietijoj

BONNA. — Vakarų Vokietijos eksportas į JAV šįmet jau viršijo importą 1 bil. dol. Daugiausia į JAV išvežamos mašinos.

Volkswageno atstovybėje Meksikoje vedamos Vak. Vokietijos ir komunistinės Kinijos derybos. Kiniečiai labai domisi vienu Volkswageno — Safari tipu, kurį matome šiame atvaizde. Manoma, kad kiekvienais metais jie nupirks iš Vokietijos 50,000 automobilių

TRUMPAI IŠ VISUR

● *Darbo departamentas* skelbia, kad Amerikoje vėl truputį pakilo bedarbių skaičius. Amerikoj šiuo metu yra 84.4 mil. dirbančiųjų. Bedarbių 4.2 mil.

● *George Meany*, AFL:CIO unijos prezidentas, vėl pakaltino prez. Nixoną, kad jis neapvaldo infliacijos, kad palaiko pramonininkus ir finansininkus. Esą 1969 m. perimdamas pareigas prez. Nixonas radęs daug sveikesnį ūkį.

● *JAV laivynas* pagerbė 18 jūrininkų, kurie su Pueblo laivu 1969 m. buvo pagrobti Šiaurės Korėjos. Jūrininkus atžymėjimui už gerą laikymąsi nelaisvės metu pristatė buvęs laivo kapitonas Leo Bucher, kuris nėra atžymėtųjų tarpe.

● *Europoje Amerikos doleris* praėjusį savaitgalį, palyginus su aukso kaina, kiek pakilo. Pakilo Paryžiuje, Milane, Tokio, bet kiek nukrito Frankfurte.

● *Amerikos* 1974 m. gražuole išrinkta Colorado mergaitė Rebecca Ann King.

● Brigham Young universit. Provo, Utah, studentams yra pranešta, jog už vartojimą narkotikų bus pašalintas kiekvienas studentas be jokio perspėjimo.

Pakeitė partiją

SAN DIEGO. — Buvęs Los Angelas meras Sam Yorty pereina iš demokratų į respublikonų partiją, rašo San Diego laikraščiai.

JAV ENERGIJOS PROBLEMOS

WASHINGTONAS. — Prez. Nixonas pareiškė praėjusį šeštadienį, kad kai kurios valstijos ir miestai bus prašomi atleisti oro taršos suvaržymus, kad, atsižvelgiant į kuro trūkumą, jiems būtų leista naudoti žemesnės kokybės alyvą, išmetančią daugiau nuodingų dujų. Tarp tokių miestų yra minima ir Chicaga, kuriai bus prašoma sumažinti kuro švaros standartus. Kaip žinoma, ankstyvesnieji standartai buvo nustatyti, kad apsaugotų gyventojų sveikatą.

Greit nepriklausys nuo kitų

Pasitarime su energijos reikalų patarėjais prez. Nixonas pareiškė, kad kongresui siūlysiąs programą, pagal kurią galėtų išspręsti energijos klausimą. Energijos reikalų Baltuosiuose rūmuose direktorius John Love teigė, kad trijų ar penkerių metų laikotarpyje Amerika kuro atveju taps nuo kitų nepriklausoma, bet iš Vidurinių Rytų ar Vakarų pasaulio dar importuos. Prez. Nixonas siūlo imtis atimiausiais mėnesiais įvairios akcijos, tarp kitų punktų gauti leidimą statyti alyvos linijai iš Aliaskos ir skubinti atominės energijos vartojimą.

Sustabdyta choleros epidemija

NEAPOLIS. — Choleros epidemija Italijoj sulaikyta, naujų susirgimų neužregistruota. Narai ir kiti specalistai pradėjo naikinti Neapolio ir Bari uostuose, jūros dugne esančias sraiges, kurios, sakoma, ir yra ligos priežastimi. Iki šiol Italijoj nuo choleros mirė 20 žmonių.

Susipešė raudoni gaidžiai

ALŽIRAS. — Vadinamoj Trečiojo pasaulio konferencijoj Kubos diktatorius Castro aštriai susikirto su Kambodijos princu Sihanouku. Castro pasidžiaugė, kad Maskva yra visų neutraliųjų didžiausias draugas ir kovotojas prieš JAV imperializmą, gi Sihanoukas, gyvenąs kom. Kinijoj, kurio Maskva nepripažįsta, pradėjo šaukti, kad Maskva nesanti joks draugas. Kadangi Sihanoukas kalbėjo negavęs balso, jam vėliau buvo išjungtas mikrofonas.

Nustojo populiarumo

STOCKHOLMAS. — Švedijos min. pirm. Olof Palme, pasižymėjęs savo priešamerikietišku nusistatymu, ypač kritikavęs Ameriką kovoje prieš komunizmą Vietname, savo krašte patenka į sunkumus. Dabar jo socialdemokratų ir komunistų partijos, kaip rodo apklausinėjimas, teturi tik 46,5% rėmėjų, gi opozicija turi 50.5%. Ateinančiuose rinkimuose, kurie įvyks rugsėjo 16 d., valdančios partijos bandys išlaikyti valdžią, kurią jie turi 40 metų. Amerika Švedijai neskiria savo ambasadoriaus. Pareigas eina trečio laipsnio pareigūnai.

Daug padarė sveikatos srity

Zaire. — Buvusiame Belgų Kongo krašte, dabar Zairo respublikoje Afrikoje, katalikų Bažnyčios įnašas labai svarbus yra ypač sanitarijos srityje. Iš 423 krašte veikiančių ligoninių katalikai išlaiko 262, o valstybė tik 125. Katalikų ligoninėse dirba apie 1,000 vienuolių, gydytojų, slaugių ir kitų tarnautojų.

Didžiausias Europos aerodromas

Paryžius. — Dėl buvusių vokiečių invazijų per pastarąjį šimtmetį Paryžius galėjo lengvai įrengti trečiąjį aerodromą, nors tai ir atrodo paradoksu. Sritis į šiaurės rytus nuo Paryžiaus yra likusi neapstatyta, nes miestas, bijodamas vokiečių puolimų (nuo 1870 jų buvo trys), statėsi ir plėtėsi kita kryptimi, todėl Paryžius ir neturėjo daug vargo už 15 mylių nuo miesto surasti 3000 ha teritorijos aerodromui įrengti.

Kiti miestai šiuo reikalu stovi prieš neišsprendžiamą problemą. Amsterdamas ir Roma neranda aerodromui teritorijos, o Londonas savo trečiąjį aerodromą planuoja statyti už 55 mylių nuo miesto, Tokijo — už 40 mylių. Kur žaliavo cukrinių runkelių laukai, prancūzų baigiamas statyti aerodromas "Roissy", pritaikytas moderniesiems lėktuvams gigantams, kaip Concorde ir kt. Oficialus aerodromo atidarymas numatytas 1974 kovo 13. Aerodromas bus pajėgus pervežti per metus 10 milijonų keleivių. O 1985 jau net 50 milijonų.

Aerodromo statyba yra tokia impozantiška, kad Londono "Evening Standard" net iškėlė klausimą, ar "Roissy" negalėtų tarnauti ir kaip "trečias" Londono aerodromas. Oro navigacijos ekspertų manymu, žymi Londono oro susisiekimo dalis bus nukreipta į Rossy aerodromą.

Paryžius oro susisiekimo srityje užima septintą vietą, bet ateityje padėtis pasikeis. Jau dabar laikraščiai rašo apie būsimą didžiausią ir gražiausią aerodromą visoje Europoje.

Kaip patekti į aedrodromą? Į jį veda tik viena autostrada, ir per parą ten pravažiuoja 130,000 automobilių. 1976 bus pravestas geležinkelis. Prie aerodromo yra 11 aukštų garažas, kur gali sutilpti 24,000 automobilių. T.

Kolumbijoj

Medelinas. — Kolumbijos Indėnų globos sąjunga, kurios pirmininku yra vienuolis kun. Arango, spalio mėnesį rengia pirmąjį tautinį Kolumbijos indėnų problemoms svarstyti kongresą.

KALENDORIUS

Rugsėjo 10 d.: šv. Nikolas Tol., šv. Pulkerija, Taugirdas, Dargvilė.

Rugsėjo 11 d.: šv. Protas, šv. Regulė, Gintautas, Sungailė.

Saulė teka 6:24 v., leidžiasi 7:11 v.

ORAS

Chicagoje ir apylinkėse giedriau ir šilčiau. Temperatūra apie 78 l.

LIETUVIAI CALIFORNIJOJE

SAN DIEGO LIETUVIAI

Apie San Diego lietuvių gyvenimą laikraščiuose žinių nerandame. Galėtų atrodyti, kad čia jų nė nėra. Iš tikrųjų San Diego lietuvių kolonija savo gausumu yra antroji po Los Angeles visoje Californijoje. Neturint duomenų, tikslų skaičių sunku pasakyti, bet drąsiai galima spėti, kad pačiame mieste ir priemiesčiuose yra ne mažiau kaip 300 lietuvių.

Pirmoji lietuvių šeima (Petrauskų) San Diege įsikūrė 1931 metais. Lietuvių skaičius žymiai padidėjo po II—jo pas. karo. Mat, daugelis jaunų lietuvių karo metu tarnavo JAV karo laivyne, kurio didžiausia bazė buvo San Diege. Kai karui pasibaigus, buvo demobilizuoti, daugelis iš jų, suvilioti gražia miesto gamta ir švelniu klimatu, nebegrįžo į savo nuolatines gyvenamąsias vietas, bet pasiliko San Diege ir čia pastoviai įsikūrė. Be to, į San Diegą atsikėlė ir keletas naujųjų ateivių šeimų.

Apie 1950 metus dr. A. Juškio ir kitų susipratusių lietuvių iniciatyva buvo įsteigtas Amerikos Lietuvių klubas. Klubo veiklos žydėjimu reikia laikyti tą laikotarpį, kada San Diege gyveno Vytautas Bieliajus (apie 1955 — 1960 m.). Klubas, be mėnesinių susirinkimų, kasmet surengdavo Vasario 16 minėjimą ir bent vieną pikniką. Vasario 16 minėjimų proga klubo valdyba išrūpindavo iš miesto mero deklaraciją, vietiniuose laikraščiuose pasirodydavo viena — kita žinutė. Minėjimų programos dažniausia turėdavo paskaitą ir meninę dalį kurią atlikdavo Beliajaus lietuvių tautinių šokių grupė. Vienais metais ta grupė net suvaidino lietuviškas vestuves. Įdomu pastebėti, kad daugumas grupės šokėjų buvo nelietuviai, bet visi pasirodymuose dėvėdavo lietuviškus tautinius drabužius. Beliajui išvykus, klubo veikla apsilpo. Vasario 16 minėjimai neberengiami. Bet klubas dar laikosi tvirtai. Dabartinę klubo valdybą sudaro: pirm. Titas Samys, vicepirm. Antanas Jonilonis, ižd. Sofija Gorodeckienė, fin. sekret. Veronika Sirutienė ir prot. sekr. Helen Shaffer.

San Diego gražus ir įdomus miestas. Turi daug mokslo institucijų istorinių paminklų, muziejų, teatrų, didžiausią pasaulyje zoologijos sodą ir t. t. Pats miestas yra išsidėstęs palei Ramųjį vandenyną ir aplink įlankas. Klimatas švelnus, gamta graži, oras, palyginamai, neužterštas. Miestas sparčiai auga ir gražėja. Lietuviams, ieškantiems patogių gyvenimo sąlygų Californijoje, reikėtų apsižvalgyti ir apie San Diegą.

B. G.

TRUMPAI

Šv. Kazimiero par. Los Angeles choras po vasaros repeticijas pradeda rugsėjo 14 d. Repeticijos vyks kas penktadienį 7:30 val. vak. parapijos salėje.

Monika Lembertienė, L. B. Santa Monicos WLA apylinkės valdybos vicepirmininkė, rūpinasi rengimu madų parodos, kuri įvyks lapkričio 18 dieną Santa Monicos moterų klubo salėje.

Dr. Aurelija Bartkus, LB. Santa Monicos — WLA apylinkės valdybos vicepirmininkė, sportininkų išvykai į Europą paremti surinko 66 dol. aukų. Valdyba dar pridėjo 50 dol. iš savo iždo, ir iš viso buvo išsiųsta į Chicagą 116 dol.

G.

KANADOS ŽINIOS

Toronto, Ontario

PARAPIJOS CHORO DOVANA VISUOMENEI

Toronto lietuvių Šv. Jono Krikštytojo parapijos choras, vadovaujamas muziko kompozitoriaus Stasio Gailevičiaus, įgiedojo didžiąją dalį savo repertuaro (18 giesmių ir lietuviškas mišias) ilgo grojimo plokštelėn ir tai buvo tarytum dovana lietuviškajai visuomenei, o taip pat ir savajai Šv. Jono Krikštytojo vardo lietuviškajai parapijai, besiruošiančiai persikelti į naują vietą — Anapilio sodybon.

Plokštelės apvalkalą, su labai dailiu piešiniu ir užvardinimo žodžiais "Dieve, Priegloba mūs" nupiešė dail. grafikas Telesforas Valius, o įvadinį žodį parašė parapijos klebonas kun. Petras Ažubalis, pabrėždamas tai, kad kiekvienos parapijos istorijoj jos įsisteigimo data sutampanti su parapijos choro įsisteigimu. Esą, ir Šv. Jono Krikštytojo lietuvių parapijos Toronto choro vadovas Pr. Motiejūnas lietuviškomis giesmėmis ir dainomis daug džiaugsmo ir paguodos teikęs tuo metu į Torontą atvykusiems lietuviams. Gi prasidėjus naujajai imigracijai, ilgesnį laiką chorui vadovavo muzikas Dvarionas (jau miręs), paskiau — kun. B. Pacevičius, o dar vėliau — komp. Stasys Gailevičius. Pastarojo muzikinis pajėgumas ir didelis taktas Šv. Jono Krikštytojo parapijos chorą padaręs tarytum viena šeima, o kartu — ir gana pajėgiu muzikiniu vienetu. Tai įrodanti 18 giesmių įgiedota plokštelė, bekeliaujanti į religinės giesmės mėgėjų diskotekas.

Klebono kun. P. Ažubalio džiaugiamasi, jog lietuviškų giesmių plokštelės "Dieve, Priegloba mūs" išleidimas sutampąs su Šv. Jono Krikštytojo parapijos ir šio choro gyvavimu (plokštelės pavadinimas — muziko St. Gailevičiaus parašytos giesmės vardas, pagal St. Ylos žodžius).

Klebonas linki, kad gražių giesmių melodijos būtų tikros parapijos palydovės, jai išsikeliant į Anapilio sodybą.

Plokštelės įvalkalo antroji pusė papuošta labai ryškiomis choro, jo vadovo muz. St. Gailevičiaus ir akomponiatoriaus Jono Govėdo nuotraukomis.

Pirmojoj plokštelės pusėj įgiedota: 1) Tyliąją naktį, J. Naujalio, 2) Ant šienelio, K. Žižiūno, 3) Berneliai kelkit, J. Švedo, 4) Prie prakartėlės, J. S. Bach, 5) Linksmą giesmę, J. Naujalio, ir iš velykinių giesmių — 6) Linksma diena, J. Naujalio, 7) Aleliuja užgiedokim, V. B. (iš Lietuvos), 8) Kėlėsi Viešpats, kun. K. Senkaus, harm. St. Gailevičiaus, ir 9) Kristus jau kėlės, Ch. Gaunod.

Antrojoj plokštelės pusėj: 1) Tėve mūsų, kun. G. Šukio, 2) Dievas šviesa, L. van Beethoven, 3) Tavo dangus, B. Andriuškos, SJ., ir iš mišių giesmių — 4) Pradžia, St. Gailevičiaus, 5) Aukojimas, St. Gailevičiaus, 6) Komunija, St. Gailevičiaus, 7) Pabaiga, St. Gailevičiaus (pastarųjų keturių giesmių žodžiai Stasio Ylos), 8) Iš visų kraštų, St. Gailevičiaus (žodžiai Pr. Lemberto), ir 9) Apsaugok Aukščiausias, Č. Sasnausko.

Pranys Alšėnas

— Aš niekam nepuoselėju nei keršto, nei pagiežos. Nemėgstu tartiufų, fanfaronų, kvailių, melagių. Bet šiuos tikrai ignoruoju, ir man vis tiek, ar toks žmogus man skersai kelio praslenka, ar karvė aukštai ragus iškėlusi praeina, ar šuo uodegą pabrukęs prabėga.

J. Aistis

Dainavos stovykloje susitikę kun. V. Dabušis ir čikagietis inž. P. Narutis. Nuotr. K. A.

MŪSŲ KOLONIJOSE

Brooklyn, N. Y.

VISO KRAŠTO ŠVENTĖ

Dievo diena šiemet iškilmingai švenčiama New York Šv. Jono universiteto Jamaicos aikštėse. Rengia tuo tikslu įsteigta organizacija, lietuviškai pasakytumėm "Šventasis susivienijimas" Dievo garbei ir krašto gerovei. Šį sambūrį sudaro labai pasiaukoję ir žymūs katalikų vadai ir tikintieji. Komitete yra kardinolas John Krol iš Philadelphijos ir visų JAV vyskupų vadovas, kard. Humberto Madeiros iš Bostono, kard. L. Shehan iš Baltimorės, vysk. Vincentas Brizgys ir eilė kitų vyskupų.

Šventė bus rugsėjo 15 d., šeštadienį, 12:30 - 4 val. Tai bus vieningas tikinčiųjų, net ir ne katalikų, sąskrydis vienbalsiai išreikšti viso krašto tikinčiųjų balsą už Dievą, tikėjimą ir žmogaus teisių branginimą. Kaip tik šiomis dienomis kard. John Krol pareiškė perspėjimą bedieviams komunistams, kurie persekioja tikinčiuosius ir žiauriai niekina visas žmoniškas savo piliečių, ypač pavergtųjų, religines teises. Nesuprantama, kaip taip ilgai gali žmones varžyti, kankinti, tremti ir žudyti vien už tai, kad jie nori Dievą mylėti, savo šaliai dirbti ir savas teises ginti. Sveikintinas kardinolo drąsus ir aiškus žodis. Pavergtieji laukia, kad laisvėj gyvenantieji, ypač dvasiniai autoritetai, šauktų ir reikalautų laisvės. Visi žino, kad ir be karuomenės religiniai asmenys gali priversti neteisius pavergėjus nusileisti ir sušvelnėti.

New Yorko apylinkės lietuviai tai įvertina. Kunigų Vienybės seime New Yorke lietuviai kunigai pasiryžo plačiai kelti Šventųjų metų mintį savo parapiečiuose, o Dievo diena skelbiama visose lietuvių parapijose iš sakyklų ir pranešimuose. Kviečiamos ir visos lietuvių organizacijos. Pagirtina tautinių šokių grupė, vadovaujama J. Matulaitienės, kuri pasiryžo dalyvauti ir tūkstančiams dalyvių parodyti lietuviškus šokius. Ypatingai svarbu, kad jaunimas dalyvautų. Laukiama, kad skautai dalyvaus su savo gražiomis uniformomis, plakatais ir ženklais. Jie tai gali padaryti, nes kaip tik bus grįžę iš stovyklavietės, kur religinė mintis buvo keliama. Čia bus jų praktiškasis pritaikymas, ką sako jų šūkis Dievui ir tėvynei. Labai gražu būtų, kad lietuviai sportininkai tą šeštadienį skirtų Dievo garbei. Jie yra gerai organizuoti. Neturėtų praleisti progos ir šeštadieninės mokyklos su savo mokiniais. Lietuviai turėtų organizuotai dalyvauti, nes visa šventė turi svarbią mintį — pagelbėti pavergtiesiems.

Lietuviai nuoširdžiai kreipiasi į savo tautiečius, raginami radijo bangomis, skelbiama laikraščiuose, organizacijose. Kiekvienas turėtų pajusti, kad tai yra visų artimųjų uždavinys pasiraginti ir kitus paraginti.

Rengėjai savo kvietime sako, kad laukia 10,000 dalyvių, bet ką tai reiškia 8 mil. gyventojų skaičiui. Iš tikrųjų turėtų būti bent 600,000.

Pabrėžtina, jei mes galime suorganizuoti ekskursijas įvairiomis kitokiomis progomis, tai Dievo dienai negali trūkti energijos ir lėšų taip pat suorganizuoti ekskursijas ir parodyti savo tikėjimą.

K. R.

NUOTAIKINGA IŠVYKA

Apreiškimo parapijos uolūs darbininkai, ypač bingo žaidimų komiteto nariai, užtarnautai turėjo nuotaikingą išvyką rugpiūčio 12 d. Apie 50 nuotaikingai besijaučiančių specialiu autobusu, vadovaujant parapijos kunigams, visais rūpinantis kun. Antanui Bačkauskui, nuvyko pietų į Red Coach Inn., Westbury, N. Y. Čia trumpai padėkota visiems pasiaukojusiems veikėjams, kurie savo vardu pasveikino savo kleboną, sugiedodami "Ilgiausių metų". Pakilioj nuotaikoj užkandžiavo, traukė lietuviškas dainas, stebindami ir ne lietuvius. Tuoj po pietų visi nuvažiavo į Jones Beach Summer teatrą ir grožėjosi vaidintojų ir dainininkų scenos menu atvirame ore, didingomis dekoracijomis, orkestru ir bendra vaidyba. Visi buvo patenkinti.

KR

Waterbury, Conn.

A. A. JUOZĄ GYLĮ PALAIDOJUS

Liepos 15 d. Waterburio negausią koloniją pasiekė skaudi žinia — mirė visai nesirgęs a. a. Juozas Gylys.

Jo asmeny kolonija neteko sąžiningo ir pareigingo LB nario, o L.M.F. klubas Waterbury, kuriam priklauso aktyvi klubo narė Antanina Gylienė, — nuoširdaus talkininko. Balfas pasigęs ilgamečio padėjėjo.

A. a. Juozas Gylys buvo malonaus būdo, visados pilnas energijos ir humoro. Mylėjo muziką, rašinėjo į laikraščius patarles ir įdomius anekdotus. Rėmė spaudą ir visur padėdavo, neatsisakydamas, kur tik jo pagalba buvo reikalinga.

Jo atminimui pagerbti liepos 17 d. į Stokes koplyčią susirinko gausus būrys waterburiečių pasakyti jam paskutinį sudie.

Iškilmingas šv. Mišias atnašavo kun. Vilčiauskas, o komp. A. Aleksiui vadovaujant, Jonas Brazauskas įspūdingai pagiedojo "Tėve Mūsų" ir "Kad širdį Tau skausmas".

Didelė eilė automobilių palydėjo a. a. Juozo Gylio palaikus į lietuviškas kapines, kur gražiame kalnely buvo palaidotas amžinam poilsiui.

A. a. Juozas Gylis paliko giliai liudinčią žmoną Antaniną, veiklią visuomenininkę, sergančią seserį Lietuvoje ir kelis giminaičius.

Vietoje gėlių velionies ir jo žmonos pageidavimu L.M.F. klubo narės, draugai ir pažįstami Juozo atminimui suaukojo 200 dol. Tautos fondui, kuriuos Ad. Čampė persiuntė.

Žmona Antanina a. a. Juozo vardą įamžino į Lietuvių fondą.

Ona Tonkūnienė

JAV KATALIKŲ PAGALBA

Jungtinių Amerikos Valstybių katalikų vyskupų globojama žmonių pagalbos organizacija "Catholic Relief Services", siekdama padėti Amerikos karo aviacijos per klaidą sunaikintos Neak Loung vietovės gyventojams Kambodijoje, paskyrė 25,000 dol. Neak Loung ligoninės atstatymui. "Catholic Relief Services" taip pat padeda ir Kambodijos sostinės Phon Penh gyventojam, kasdien maitindama apie 40,000 pabėgėlių iš kitų karo apimtų krašto sričių.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

4545 WEST 63rd ST., CHICAGO, ILL. 60629. Tel. LU 5-3500

Second class Postage paid at Chicago, Illinois. Published daily except Sundays, Legal holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society.

Subscription Rates: $20.00 — Chicago and Cook County, Illinois. Elsewhere in U.S.A. $18.00, Canada $20.00, Foreign Countries — $21.00

Prenumerata	metams	½ m.	3 mėn.	1 mėn.
Cook apskr. ir	$20.00	$11.00	$6.50	$3.00
Kitur JAV	18.00	10.00	5.50	2.50
Kanadoje	20.00	11.00	6.50	3.00
Užsienyje	21.00	12.00	7.00	3.00
Savaitinis	11.00	6.00	—	—

• Redakcija straipsnius tai su savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo, jų grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymus.

• Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:30, šeštadieniais 8:30 — 12:00

• Administracija dirba kasdien 8:30 — 4:30, šeštadieniais — 8:30 — 12:00.

DR. REGINALD CIENKUS
TEL. — 788-3980
GYDYTOJAS CHIROPRAKTIKAS
6230 W. Cermak Rd., Berwyn, Ill.
Pirmad., Antrad., Ketv. ir Penktad. 9 val. ryto iki 12 val. dieną ir nuo 2 val. popiet iki 8 val. vakaro.
Šeštadieniais 8:30 - 12 val. dieną
Emergency tel. — 788 - 3981

PR 8-3229
DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
Valandos pagal susitarimą
2858 West 63rd Street

DR. K. G. BALUKAS
DR. FANG C. LU
Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building) Tel. LU 5-6446
8007 W. 83 Pl., Justice, Ill.—599-0500
Priima ligonius pagal susitarimą jei neatsiliepia, skambinti 374-8012.

FRANK'S TV and RADIO, INC.
3240 SO. HALSTED STREET TEL. CA 5-7252
DIDELIS PASIRINKIMAS ĮVAIRIAUSIŲ TELEVIZIJOS, RADIO IR STEREO APARATŲ PARDAVIMAS IR TAISYMAS.
SPALVOTOS TELEVIZIJOS APARATAI.

Nuo 1914 Metų
Midland Savings aptarnauja taupymo ir namų paskolų reikalais visas mūsų apylinkes. Dėkojame Jums už mums parodytą pasitikėjimą. Mes norėtum būti Jums naudingi ir ateityje.
Sąskaitos apdraustos iki $20,000.00
Frank Zogas, President
MIDLAND SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4141 ARCHER AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60632
PHONE: 254-4470
5¼% All accounts compounded daily — Passbook Savings paid quarterly.
INSURED
7% 4 Years Savings Certificates (Minimum $5,000)

DR. VL. BLAŽYS
PLAUČIŲ IR VIDAUS LIGOS
2801 West 63rd Street
Kampas 63-čios ir California
Pirmad., antrad., ketvirtad. nuo 6 iki 7:30 val. vakaro
Šeštad. nuo 2 iki 3:30 val.
Trečiad. ir penktad. uždaryta
Ofiso telef. 476-4042
Rezid. tel. WAlbrook 5-3048

DR. C. K. BOBELIS
INKSTŲ IR ŠLAPUMO TAKŲ CHIRURGIJA
Tel. — 695-0533
FOX VALLEY MEDICAL CENTER
860 Summit Street
Route 58 — Elgin Illinois

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val. pirm. ketv. 1 iki 7 popiet, antrad., penkt., 1-5, treč. ir šešt. tik susitarus.

Dr. Ant. Rudoko kabinetą perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: pirmad. ir ketv. 1—4 ir 7—9; antrad. ir penktad. 10—4, šeštad. 10—3 val.

Ofs. tel. 735-4477 Rez. PR 8-6960
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

Rezid. Tel. — GI 8-0873
DR. W. M. EISIN - EISINAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei ne atsiliepia, skambinti: MI 3-0001

TEL. — BE 3-5893
DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė Akių Ligos
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. PR 8-2220
Namų — rezid. — PRospect 8-9081
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKSA
VAIKŲ LIGOS
2656 West 63rd Street
Pirmad., antrad., ketvirtad. ir penkt. nuo 12 iki 3 val. ir nuo 5 iki 8 val. vak., šeštad. nuo 1 iki 4 val.

Ofs. PO 7-6000 Rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Val.: kasdien nuo 1—4 p. p. ir 6 iki 8 val. Trečiad. ir šeštad. uždaryta.

DR. K. A. V. JUCAS
Board Eligible
American Board of Dermatology
SPECIALYBĖ ODOS LIGOS IR CHIRURGIJA
6324 North Milwaukee Avenue
Tel. 763-3310 944-5847

Visi telefonai 652-1381
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero
Val. kasdien 10-12 ir 4-7 Trečiad. ir šeštad. tik susitarus.

Tel. ofiso ir buto OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Avenue, Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. Išskyrus trečiadienius.
Šeštadieniais 12 iki 4 val. popiet.

Tel. REflance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
(Lietuvis gydytojas)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3925 West 59th Street
Val.: pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. nuo 12-4 val. p. p. 6-8 val. vak. šeštad. 12—2 val. p. p. ir trečiad. uždaryta.

DR. NINA KRAUCEL KRIAUČELIŪNAITĖ
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
6132 So. Kedzie Ave.
Tel. WA 5-2670, neatsiliepus skambinti 471-0225. Valandos pagal susitarimą

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
7156 South Western Avenue
Valandos: Kasdien nuo 10 v. ryto iki 2 v. popiet. Trečiad. ir šeštad. nuo 10 v. ryto iki 1 v. popiet.
Ofiso telef. RE 7-1168
Rezid. telef. — 239-2919

Ofiso HE 4-1818. Rez. PR 6-9801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ VIDAUS LIGOS
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Pirmad., antrad., ketvirtad. ir penkt nuo 3 val. popiet iki 7 v. vak. Šeštad nuo 9 v. ryto iki 11 val. ryto — tik susitarus.

DR. FRANK PLEČKAS
OPTOMETRISTAS
Kalba lietuviškai
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antrad. nuo 1 - 4 popiet ir ketvirtad. nuo 5 - 7 vakare
Ofiso tel. 776-2880; rez. 448-5545

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Adresas: 4255 W. 63rd Street
Ofiso tel. REflance 5-4410
Rezid. GRovehill 6-0617
Valandos: pirm. ir ketv. nuo 12 val. iki 2 val. p.p. ir nuo 7 iki 8 v. vak., antr. ir penkt. nuo 12 iki 2 val. p.p. ir vakarais pagal susitarimą.

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisas 2750 W. 71st Street
TEL. — 925-8206
Valandos: 2—8 v. v., penkt. 10—12 ryto ir 2—8 val. vak. Šeštad. 1 iki 4 val. vak. Treč. ir sekmad. uždaryta.
Rezid. tel. WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir moterų ligos
Ofisas ir rez. 2652 W. 59th St.
Tel. PRospect 8-1223
Ofiso val.: Pirm., antr., treč. ir penkt. nuo 3 iki 4 val. ir nuo 6 iki 8 v. v., šeštad. 2-4 val. popiet ir kitu laiku pagal susitarimą.

Ofiso tel. HE 4-2123. Namų GI 8-6195
DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val.: pirm., antrad., ketv. ir penktad. 2-4 ir 6-8. Treč. ir šeštad. uždaryta

Tel. PRospect 6-9400
DR. ONA VAŠKEVIČIUS
(VAŠKAS)
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
6648 South Albany Avenue
Val.: pirm., antrad., ketv. 6—8 val. vak., penktad. ir šeštad. 2—4 popiet ir kitu laiku pagal susitarimą.

Tel. Ofiso PR 6-6446
DR. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3107 West 71st Street
Valandos: 1—6 val. popiet. Treč. ir šeštad. pagal susitarimą

DR. PETRAS ZLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6449 So. Pulaski Road
Ofiso tel. 767-2141; namų 686-4600
Val.: pirm., antr., ketv. 2—5 ir 6—8, penktad. 2—5. Šešt. pagal susitarimą.

Perskaitę "Draugą", duokite jį kitiems pasiskaityti.

Kai ruošiamos konferencijos

PASITARIMAI IR POSĖDŽIAI

Šiandien aišku, kad privati iniciatyva labai daug gali. Ką kartais atlieka vienas žmogus, kolektyvas to iš viso negalėtų atlikti arba tai užtruktų daug ilgiau. Iš tokių konkrečių pavyzdžių galima būtų paminėti kad ir J. Kapočiaus išleistą "Lietuvių Enciklopediją" arba St. Zobarsko vadovaujamą Manyland angliškų knygų leidyklą. Jei būtų kolektyvo rankose, visi tie dalykai pareikalautų eibės posėdžių, pasitarimų, rezoliucijų ir vargu ar galėtų darbas pajudėti, nes būtų nesutarimų ką įdėti, kiek eilučių apie ką rašyti arba kokią knygą į anglų kalbą versti ir kokią leisti. Visi tie dalykai geriau sprendžiami, kai yra vieno žmogaus rankose. Bet iš kitos pusės nenorime paneigti ir kolektyvo, kuris, kiek tai liečia visuomeninę ir politinę veiklą, yra svarbus ir būtinas.

*

Įvairiuose posėdžiuose daug kas aptariama, tačiau dažnai tie posėdžiai, tos spaudos konferencijos ir pasitarimai yra tik nefeikalingas laiko gaišinimas. Neretai spaudos atstovai, pakviesti į kokią nors konferenciją, įtraukiami į pasitarimus, nors jie buvo kviesti vienam ar kitam pranešimui užrašyti. Įdomu, kad tokie pasitarimai nepavyksta ir pavergtoje Lietuvoje. Be abejo, ten viskas yra sunkiau, ten turi žmogus galvoti, ką į tai pasakys komunistų partija, tačiau yra atvejų, kur posėdžiai ir pasitarimai nepavyko dėl tų pačių priežasčių, kaip ir pas mus. Štai, dar praėjusių metų pabaigoje "Literatūroj ir Mene" rašoma: "Spaudos atstovai ir kino dokumentininkai susirinko į eilinį lietuviškosios kino periodikos aptarimą. Jis vyko kaip tik po naujų filmų peržiūros, ir pakalbėti, net pasiginčyti, būta dėl ko. Tačiau, išskyrus emocionalias ir subjektyvias pastabas vieni kitų atžvilgiu abi pusės neturėjo ką pasakyti".

Toliau minėtas laikraštis rašo: "Panašiai atsitiko neseniai suruoštoje spaudos konferencijoje, kurioje žurnalistai susitiko su Šiaulių dramos teatru. Į konferenciją atėjo teatro vadovai, būrelis aktorių, vildamies gyvo, įdomaus ir jiems taip reikalingo pokalbio. Deja, buvo pasikeista tik keliomis mažareikšmėmis replikomis".

Tokie pasikalbėjimai", rašo toliau liakraštis, "vyksta ne tik tarp žurnalistų ir kurios nors srities atstovų. Jų pilna aptarimuose, pasitarimuose, seminaruose, posėdžiuose, konferencijose. Visur, kur nepasiruošus bandoma gvildenti kokią nors svarbią problemą. Tik viena gaišatis tokie posėdžiai, o nepaisant to, vėl renkasi panašiems posėdžiams".

Šiuos sakinius primenu todėl, kad jie yra kaip ir mūsų, esančių Vakaruose, veidrodis.

Iš minėtų citatų atrodo, kad nepasiruošus šaukti įvairius pasitarimus ir konferencijas ar nebus tik lietuvių vienas netikęs bruožas. Juk ir išeivijoje mes šaukiame konferencijas, sukviečiame žurnalistus ir pagaliau dažnai neturime ką jiems pasakyti. Neretai, sukvietę konferencijai, pareigūnai pradeda spaudos atstovus klausinėti arba jiems patarinėti. Atėję spaudos žmonės, užuot gavę informacijų, turi patys jas teikti arba teisintis už kieno nors padarytus prasižengimus tai ar kitai organizacijai. Atsitinka taip, kad spaudos atstovai net turi balsuoti. Iš viso tada būna ne spaudos informacija, bet pasitarimas.

Galimas daiktas ir pasitarimai nėra blogai, betgi spaudos žmonės nebūtinai viską turi gerai žinoti ir, tokiuose pasitarimuose dalyvaudami, jie ne visada gali būti kompetentingi ir daryti vienus ar kitus sprendimus. Neretai sukviestose konferencijose, užuot kurį nors dalyką išsiaiškinus, jų kvietėjai tik dar daugiau neaiškumų sukelia, neaiškiai formuluodami norimas paskelbti mintis.

*

Rudenį prasideda įvairi veikla. Visuomenės veikėjai, norėdami savo uždavinius ir užsimojimus iškelti spaudoj, kviečia spaudos konferencijas. Prieš jas niekas nieko daug ir neturėtų, jei toms konferencijoms būtų gerai pasiruošta, jei jos būtų trumpos ir aiškios, jei jose būtų informuojama, o ne informuojamasi. Konferencijų šaukėjai turi gerai išstudijuoti reikiamą viešumai iškelti klausimą, turi patys gerai žinoti, ko jie geidžia ir nujausti, kokios gali būti vieno ar kito reikalo viešumai paskelbimo pasekmės.

Dauguma konferencijų šaukiama todėl, kad norima kuo didesniam laikraščių tinklui perduoti informaciją. Tačiau geriausia būtų, kad spaudos konferencijų kvietėjai nors dalį informacijų paruoštų raštu, tada būtų ir spaudos žmonėms ir patiems konferencijų šaukėjams patogiau ir nebūtų susiduriama, kaip kartais atsitinka, su asmeninėmis klaidomis.

Konferencijų šaukimas nėra tik su spaudos žmonėmis pasikalbėjimas. Tai yra informacijos teikimas, ir todėl konferencijai turi visi pasiruošti. Antraip išeis taip, kaip ir pavergtoje tėvynėje, kur skundžiamasi įvairių pasitarimų ir konferencijų nesėkme. Konferencijos, posėdžiai ir pasitarimai turi būti mūsų darbo ne pasunkinimas ar sukomplikavimas, bet palengvinimas.

Al. B.

PLB seimo prezidiumas. Iš kairės į dešinę: Vl. Venckus (Venecuelos atst.), Artūras Mičiūdas (Argentinos atst.), dr. Ad. Damušis (JAV), pirm., M. Lenkauskienė (JAV)

PASAULIO LIET. BENDRUOMENĖS IV SEIMAS

GRAŽINA KRIVICKIENĖ

PLB seimas įvyko Washingtone š. m. rugpiūčio 30 — rugsėjo 2 dienomis, sutraukęs daugiau kaip 400 dalyvių — atstovų ir svečių. Jame dalyvavo 89 atstovai, atvykę iš įvairių kraštų, būtent 50 iš JAV, įskaitant ir 8 atstovų teises turinčius buvusios valdybos narius. Iš Argentinos buvo 2 atstovai, Australijos 3, Brazilijos 5, Didžiosios Britanijos 3, Kanados 15, Kolumbijos 2, Prancūzijos 1 (atstovavo įgaliota P. Bačkienė), Venecuelos 2, Vokietijos 2 atvykę ir 3 įgalioti vietiniai, Naujosios Zelandijos 1 (įgaliota Butkienė).

Šio suvažiavimo ruošimo didžiulę naštą atliko nedidelė Wahingtono lietuvių kolonija. Ruošimo komitetą sudarė S. Bačkaitis, A. Bačkaitienė (vietoj pasitraukusios G. Vasaitienės), A. Barzdukas, J. Genys (pirmininkas), D. Lukienė, J. Micutaitė, Z. Vaitužis. Be to, į atskiras ruošimo sekcijas buvo įtraukta nemaža savo darbu prisidėjusių Washingtono lietuvių, vyresniųjų ir mielai talkininkavusio jaunimo.

Jau ketvirtadienį, rugp. 30 d. vakare atvykusieji atstovai turėjo progą dalyvauti susipažinime Lietuvos pasiuntinybėje suruoštame priėmime. Svečius sutiko Lietuvos atstovas J. Kajeckas su ponia ir PLB pirmininkas St. Sarzdukas su ponia.

Paroda

Penktadienį, rugpiūčio 31 d., prasidėjo įtempto darbo posėdžiai, simpoziumai, Lietuvių Bendruomenės pranešimai, diskusijos.

Vakare, nuo 9 ligi 11 val v. įvyko priėmimas Corcoran meno galerijos patalpose. Nors ir nešaldomose patalpose, bet, gaivinantis šaltu vynu, malonu buvo apžiūrėti 12 dailininkų trijose didelėse salėse išstatytus po kelis grafikos ar tapybos paveikslus — D. Aleknienės, A. Galdiko, V. Igno, V. K. Jonyno, I. Mitkutės, V. Petravičiaus, Z. Sodeikienės, K. Varnelio, R. Viesulo, V. O. Virkau, Vizgirdos ir K. Žoromskio. Kai kurie iš šių dailininkų darbų daugeliui buvo pažįstami, kiti nauji savo stiliumi ir išraiška. Pvz. teko pamatyti paskutiniuosius A. Galdiko kūrinius, mielus tautosakinius I. Mitkutės grafikoje atvaizduotus lietuvių keiksmažodžius, R. Viesulo niūrias raudas, drauge girdint raudų giedotojų muziką, šių dienų didmiesčio nuotaika pavaizduotus K. Žoromskio paveikslus, K. Varnelio nuostabaus išbaigtumo darbus, V. Petravičiaus grafikos gaivališką mistiką ir kt.

Dalės Lukienės, parodos ruošimo komiteto pirmininkės, dėka šios žymios, daugiausia modernų meną atstovaujančios galerijos durys buvo atidarytos lietuviam dailininkam. Parodos suruošimo darbu rūpinosi ir sėkmingai jį atliko D. Lukienė, talkininkaujant V. Zubkienei ir A. Žemaičiui. Jis rūpinosi taip pat ir parodos katalogo išleidimu bei apipavidalinimu, kuriam įžangos žodį parašė Corcoran galerijos direktorius Roy Slade, apžvalgą apie dailininkus, jų darbus ir įvadą — Mindaugas Nasvytis. Parodos ruošėjams nuoširdžiai talkininkavo galerijoj dirbantis Antanas Blažys, perrėmindamas ir iškabinėdamas paveikslus. Parodoje teko susitikti ir pasikalbėti su kai kuriais čia savo kūrinius išstačiusiais menininkais: D. Alekniene, V. K. Jonynu, R. Viesulu, V. Vizgirda, K. Žoromskiu ir iš New Yorko į parodą atvykusiais Kašubais.

Koncertas

Šeštadienį, rugsėjo 1 d., didžiąją dienos dalį užėmė jaunimo simpoziumas. Džiugu, kad mūsų jaunimas gyvai, pozityviai ir energingai reiškiasi lietuviškoje veikloje, rūpindamasis lietuvybės išlaikymu. Diskusijose aktyviai dalyvavo ir iš Pietų Amerikos atvykusieji jauni lietuviai. Po pietų buvo atskirų sekcijų posėdžiai

Vakare Marylando universiteto Tawes teatro salėje įvyko Lietuvių tautinio meno Čiurlionio ansamblio koncertas, vadovaujant muz. A. Mikulskiui, kanklių vadove esant O. Mikulskienei, choreografui P. Maželiui, chormeisteriui R. Babickui. Į koncertą atsilankė apie 800 žmonių. Pirmosios dainos buvo dažniau girdėtos. Juo toliau, juo gražiau skambėjo dainos. Puiki buvo kanklininkė solistė D. Bankaitytė, susilaukusi garsių plojimų. Ypač gera buvo antroji koncerto dalis. Koncertui daug žavumo davė įdomus apšvietimas, gražus choristų, kanklininkių išsidėstymas didžiulėje scenoje ir basų šokėjų puikiai atlikti tautiniai šokiai, palydėti gausių plojimų, žavėjo susirinkusius.

Apie įvykstančią lietuvių dailininkų parodą (kuri tęsėsi nuo rugpiūčio 10 d. ligi rugsėjo 5 d.) ir apie Čiurlionio ansamblio koncertą buvo skelbama abiejų Washingtono dienraščių pramogų skyriuje. "The Washington Star — News" rugsėjo 3 dienos laidoje buvo paskelbtas reporterio Paul J. Dallman išsamus strp. "Sight, Sounds of Lithuania". Straipsnio autorius aprašė Čiurlionio lietuvių tautinio ansamblio koncertą, vadovaujamą Alfonso Mikulskio, kur dainas, liaudies muziką, lietuvių tautinius šokius atliko 50 asmenų ansamblis. Ypaš šiltai straipsnio autorius įvertino solistę Danutę Bankaitytę, virtuoziškai kanklėmis išpildžiusią antrąją Lietuvišką rapsodiją. Jis pastebėjo, kad lietuvių muzika buvusi gaivinančiai skirtinga.

Nauji žmonės

Nenuilstantys seimo dalyviai posėdžiavo ir sekmadienio ryte, kaip ir buvo numatyta, nuo 9 val. ryto. Šv. Mato katedroje 1:30 val. p. p. buvo atnašaujamos iškilmingos Mišios. Pamaldas laikė vyskupas Vincentas Brizgys, dalyvaujant 10 katalikų ir 2 protestantų kunigams Per Mišias giedojo Čiurlionio ansamblio choras, pritariant kanklėms. Visi buvo pasipuošę tautiniais drabužiais. Prie Lietuvos trispalvės stovėjo taip pat tautiniais drabužiais pasipuošusios lietuvaitės.

Kajeckai, išreikšdami savo dėkingumą čiurlioniečiams už puikų pasirodymą, po Mišių pakvietė juos į Lietuvos pasiuntinybę atsigaivinti. Nuo 3:30 v. p. p. vėl teko grįžti prie darbo. Čia buvo progos pasiklausyti įdomios Stasio Lozoraičio, Jr., atstovo prie Švento Sosto, atvykusio iš Romos, paskaitos apie tarptautinę padėtį ir Lietuvos laisvės siekimus. Po paskaitos ėjo paklausimai, diskusijos, rezoliucijų priėmimas, naujos PL Bendruomenės valdybos rinkimai ir kiti seimo posėdžio baigiamieji reikalai. Laikas bėgo, ir kai kuriuos reikalus teko atlikti Stattler viešbučio banketo salėje. Banketo salę užpildė apie 300 svečių. Atsigaivinus ir pasistiprinus, žodį tarė buvęs PLB pirmininkas S. Barzdukas, po to kalbėjo naujai išrinktos valdybos vardu B. Nainys. Į valdybą buvo išrinkti čikagiečiai B. Nainys, kun. J. Borevičius, K. Dočkus, S. Džiugas, J. Kavaliūnas, J. Šlajus, Kasparas, garbės pirmininku St. Barzdukas.

Banketo metu buvo įteikta piniginės premijos naujai parašytų operų kompozitoriams J. Kačinskui ir J. Gaideliui, o taip pat tų operų libretų autoriams rašytojams A. Landsbergiui ir A. Kairiui. Be to, Kultūros tarybos buvo įteikti atžymėjimų medaliai už kultūrinius laimėjimus Adomui Varnui, Alfonsui Mikulskiui, Stepui Zobarskui, Bernardui Brazdžioniui, Aleksandrui Kučiūnui, G. Breichmanienei ir A. Bielskui. Rašytojų draugijos premija buvo paskirta Belgijoje gyvenančiam rašytojui Eduardui Cinzui. Ją priėmė kun. L. Andriekus, draugijos pirmininkas. Linksmąją banketo dalį įmantriai atliko Antanas Gustaitis, paskaitęs keletą savo humoristinių eilėraščių. Už garbės stalo svečių tarpe buvo vėliau į Washingtoną atvykęs vyskupas A. Deksnys.

Plačią, sudėtingą banketo programą gražiai pravedė Juozas Laučka.

Nors Washingtono karštas, drėgnas oras ir kelias dienas trukę seimo posėdžiai išvargino dalyvius, bet gera banketo meto nuotaika, linksma šokių muzika 2 valandą ryto privertė nenoromis skirstytis susirinkusius, iš įvairių kraštų suvažiavusius lietuvius.

Tuo pačiu metu, kai vyko seimo posėdžiai, jauni lietuviai, rytinio Amerikos pakraščio apie 80 sportininkų turėjo teniso ir lengvosios atletikos varžybas, kurioms vadovavo Alg. Bielskus, J. Bagdonas ir vašingtonietė Elvyra Vadopalienė, kuri, negailėdama savo laiko, nuolat per eilę metų suburdavo ir ruošdavo Washingtono apylinkėse gyvenančius jaunus sporto mėgėjus. Kazys ir Genė Vasaičiai savo namuose suruošė sportininkams priėmimą, kuriame buvo įteikta rungtynių laimėtojams taurės, medaliai ir kaspinėliai.

Inž. Bronius Nainys, naujasis PLB pirmininkas

KATALIKŲ MOKYTOJŲ KONGRESAS

Popiežius Paulius VI bendroje audiencijoje atskirai pasveikino Tarptautinės katalikų mokytojų sąjungos aštuntojo kongreso dalyvius. Šia proga tartame žodyje popiežius paragino katalikus mokytojus Evangelijoje ieškoti įkvėpimo savo veiklai, ypatingą dėmesį atkreipiant į jaunimo dvasinį ugdymą.

Toje pačioje bendrojoje audiencijoje dalyvavo taip pat slovakų jaunimo ir vaikų grupė. Popiežius ragino slovakų jaunimą gerai pažinti savo tėvynės tautines ir religines tradicijas ir likti visada ištikimais krikščioniškosioms tradicijoms.

Spaudoj ir gyvenime

NĖ VIENOS POROS BATŲ

Komunistinė "Tiesa" rugpiūčio 31 d. laidoje išspausdino ilgesnį straipsnį "Pagalius į ratus brokdariams". Jame tarp kitko rašoma:

"Nijolė Biliūnienė yra prekių žinovė brokuotoja, ir toks jos darbas — kaišioti pagalius į brokdarių ratus. Ir ji kaišioja. Nuo ryto ligi vakaro rašo aktus, pagal kuriuos vien tik šiemet buvo išbrokuota prekių už 45 tūkstančius rublių.

— Tai tik iš penktadalio patikrintų prekių, — pridėjo Nijolė. — Daugiau patikrinti viena nespėju.

Bet ir šis penktadalis nėra toks menkas. Mažeikiečių basutėms tai sudarytų apie 10 tūkst. vienetų. Tačiau basutes-vyžas atveža ne tik iš Mažeikių.

Iš Šiaulių "Elnio" fabriko vieną kartą atsiuntė 132 poras vaikiškų sandaliukų. Ir kad nors vienos poros būtų neatšokę padai, arba nesusiraukšlėjęs viršus.

Iš 80 porų ten pat pagamintų kerzinių batų parduoti neliko nė viena. Balandžio mėnesį teko išbrokuoti 150 vyriškų velvetinių Kauno "Raudonojo Spalio" gamyklos batelių. Visų buvo atšokę padai. Įdomiausia, kad iš visų tų 300 batų pardavėjams nepasisekė sudaryti nė vienos tinkamos poros: kas ne batas — vis savas braižas, savas stilius."

TARPTAUTINĖ MISIJŲ DIENA

Popiežius Paulius VI, kalbėdamas tikintiesiems, priminė savo raštą Tarptautinės misijų dienos reikalu. Popiežius paragino tikinčiuosius su tuo raštu susipažinti ir jį permąstyti, kad misijos taptų kiekvieno kataliko širdies įsipareigojimu. Paulius VI šia proga atkreipė dėmesį į misionierių pasiaukojimą, siekiant trečiojo pasaulio tautų dvasinės ir socialinės pažangos laisvėje ir taikoje.

GAISRO PELENAI

Romanas

AURELIJA BALAŠAITIENĖ

Jis nebuvo tikras, kaip Gražina į tokį jo pasiūlymą reaguos. Ir jam pačiam tas pasiūlymas buvo staigmena. Iš savo šeimininkės sužinojęs, kad Gražinos vyras ligoninėje, jis atskubėjo, kad būtų vienas iš pirmųjų lankytojų tiek savo socialiniam prestižui palaikyti, tiek grynai smalsumo vedamas. Ir jis nebuvo pasiruošęs kviesti Gražiną pas save, juo labiau, kad jos išvaizda ir stovis tikrai nebuvo tinkami romantiškam nuotykiui, apie kurį Jurgis tiek daug kartų svajojo. Jis jau beveik gailėjosi atskubėjęs į ligoninę, nes dabar atsidūrė prieš savo norą Gražinos globėjo vaidmenyje.

— Kaip puiku, kad jūs dar čia, ponia Gražina, — pribėgo prie juodviejų daktaras Svyrius, vis dar apsivilkęs savo darbo chalatu. —Ir gerai, kad čia matau jus, pone Gintalai. Ponios tikrai vienos paleisti negalima. Pavedu ją į tamstos riterišką globą. Atnešiau raminančių vaistų. Čia visiškai nauji vaistai, ką tik gauti iš Austrijos. Jų dar vaistinėse net gauti negalima. Jie nemigdo, tik veikia raminančiai, išblaško nemalonias mintis, taiso nuotaiką. Įspėju, kad paimtumėte šiandieną tik vieną ir kitas dvi — dviejų dienų laikotarpyje.

— Labai ačiū, daktare, už jūsų rūpestį, — atsakė Gražina, dėdama mažytę bonkelę į savo rankinuką. — Man tikrai to reikia.

— Nesirūpinkit, daktare, aš paglobosiu ponią — galantiškai patvirtino Gintalas — ir prižiūrėsiu, kad paimtų vaistus. Tikiuosi, kad ponui Virkaičiui nieko rimto, — įdėmiai į daktarą pažvelgė Gintalas.

— O, ne. Po kelių dienų jis bus visiškai sveikas. Tuo tarpu man rūpi ponia, nes Vytautas gerose rankose. Dabar ji reikalinga globos.

— Ačiū, daktare. Aš būsiu tvarkoje, o jūs Vytautu pasirūpinkit, — įsiterpė Gražina.

— Viso geriausio, daktare, — kilstelėjęs skrybėlę, atsisveikino Gintalas, imdamas Gražiną už parankės. Gavęs oficialų daktaro patvirtinimą jis beveik pradėjo didžiuotis savo role.

— Laimingai, — palaikydamas duris, juodu išleido daktaras.

Maloni, bet gana šalta balandžio popietė savo šviežio oro srove atgaivino Gražiną. Jos išbalę skruostai pradėjo rausti. Įtraukusi į plaučius gryno oro, taip maloniai aromatingo po ligoninės aštrių dezinfekcinių kvapų, ji pasijuto žymiai geriau. Stabtelėjusi ant laiptų viršaus, Gražina iš šono pažvelgė į savo palydovą. Po tokio nejaukaus ir nieko gero nežadančio pasikalbėjimo su Vytautu, Jurgio buvimas jai staiga pasidarė malonus ir reikalingas. Ar gali būti, kad ji nebeturi pastogės? Ar gali būti, kad iki šiol, bent iš paviršiaus žiūrint, laiminga pora, kaprizingos likimo rankos pastūmėta, pradės eiti skirtingais gyvenimo keliais? Gražinai reikėjo atramos. Jai reikėjo suvokti tikrąją Vytauto žodžių prasmę. Ji žinojo, kad nuo šios dienos gyvenimas staiga pasisuks nepažįstama, nauja vaga.

O šalia stovėjo Jurgis, klausiamai žiūrėdamas į ją.

— Tai kur suksime, ponia Gražina, — pastebėjęs jos delsimą, jis paklausė.

— Man vis tiek. Kur arčiau, kad galėčiau ko nors šalto išgerti.

— Gal tikrai užsuktume pas mane? Turiu neblogą šeimininkę, tai ir tokiai nepaprastai viešniai visko galiu pasiūlyti, — kvietė Jurgis. Jo balsas buvo ramus, malonus, be jokios paslėptos minties.

Gražinai šiuo metu viskas buvo vis tiek. Tik kad neliktų viena su savo mintimis. Ir ėjo jiedu dviese tuščiomis gatvėmis žingsnis po žingsnio nežinomo likimo keliu.

Jurgis, atrakinęs duris į savo butą naujame moderniame pastate, mandagiai pirma savęs praleido viešnią. Pirmasis įspūdis stipriai paveikė Gražiną:

— Jūs labai ištaigingai gyvenat. Ir visai ne kaip viengungis. — Jos žvilgsnis sustojo ties brangiais baldais ir geros kokybės paveikslais ant sienų. Už ištaigingo salono buvo matyti elegantiškas valgomasis.

— Mėgstu gražią aplinką. Tai mano silpnybė, ponia Gražina, — kukliai atsakė Jurgis. — Pagal išgales... Tai kuo galėčiau jums patarnauti? Žinau, kad esate ištroškusi. Arbatos? Kavos? Selterio? O gal ko nors stipresnio?

(Bus daugiau)

Dieviškojo Žodžio seminarijos rūmai Techny, Ill. Seminarija įsteigta 1899 m. ir pirmoji pradėjusi ruošti misijonierius Amerikoje dieviškajam Žodžiui skleisti.

LENGVOSIOS PRAMONĖS ATSILIKIMAS

Lietuvos lengvoji pramonė neištesi įsipareigojimų

JURGIS VĖTRA

Komunistų partijos XXIV suvažiavime buvo pažadėta daugiau gaminti prekių gyventojų poreikiams tenkinti. Svari našta tenka ypač lengvajai pramonei, gaminančiai aprangą ir avalynę.

Ši pramonės šaka Lietuvoje neištesėjo planų praėjusiais metais, o jos gamyba atsiliko ir šiais metais. Sovietų lengvosios pramonės š. m. pirmojo pusmečio rodikliai dar blogesni už esančius okup. Lietuvoje. Komunistų partijos vadovybė ir toliau rūpinasi ne lengvąja pramone, ne gyventojų poreikių tenkinimu, bet sunkiąja pramone, kuri vartojimo ūkio sąskaiton ginklus kala.

Kodėl okupuotos Lietuvos lengvoji pramonė nepajėgė teseti įsipareigojimų? Priežasčių daug, bet svarbiausia — partija rūpinasi ne gyventojų gerove, o valstybės galybe.

Painiavos planavime

Gamybinis planavimas yra dirbtinis reiškinys. Centrinis planavimas atliekamas Maskvoje. Numatytos plano užduotys paskirstomos respublikoms ir kraštams. Planų vykdymą turėtų prižiūrėti atitinkamos ministerijos, kuriose ir vyksta pačios didžiosios painiavos.

Lietuvoje veikianti lengvosios pramonės ministerija 1972 m. net 127 kartus peržiūrėjo įmonėms skirtus planus ir dažniausiai juos sumažino.

Kiekvienos lengvosios pramonės įmonės planai pernai buvo net du kartus peržiūrėti. Didesnių įmonių, pvz. "Vilijos", "Verpsto" ir kitų, skirtieji planai net 4 kartus persvarstyti, o 27 įmonėms gamybinės užduotys sumažintos net 13 mil. rublių sumoje.

Šie pavyzdžiai aiškiai sako, ko vertas planavimas, planavimo vykdymas ir ypač nuošimtiniai centrinės statistikos valdybos gamybiniai rodikliai.

Gamybos svyravimas

Gamybos svyravimas priklauso nuo daugelio priežasčių, bet labiausiai nuo biurokratinio žaidimo. Dažnai gamyba dirbtinai sumažinama įrodyti, kad įmonė nepajėgs skirto plano atlikti. Plano apimtį sumažinus, gamyba spartinama, nežiūrint į gaminių kokybę, nes pradedama vaikytis gamybinių premijų. Sovietuose jau žinoma taisyklė — paskutiniame ketvirtyje plėšytis kuo daugiau pagaminti ir gauti premijas už planų vykdymą metams pasibaigus.

Dėl biurokratinio surambėjimo, kuris komunistinėje santvarkoje yra neišvengiamas, organizacinių trūkumų ne savo metu gauna mašinų dalis ir mašinas. Ir gautos mašinos dažnai pavėluotai sumontuojamos, gamyba uždelsiama, dėl šios priežasties planai neįvykdomi. Taip nutiko pernai "Laisvės" vilnonių audinių įmonėje, kai dėl mašinų sumontavimo uždelsimo nepajėgė atlikti skirto gamybinio uždavinio.

Aprūpinimas medžiagomis

Didžiausia kliūtis lengvajai pramonei veikti yra pakrikęs įvairių žaliavų ir medžiagų tiekimas. Skirtos medžiagos ne laiku pristatomos. Dažnai jų kokybė neatitinka užsakymų. Praėjusiais metais ypač blogai tiekė medžiagas Kustanajaus vilnonių gaminių kombinatas Lietuvos įmonėms. "Mąsčio" trikotažo įmonė tebelaiko savo atstovą minėtame kombinate rūpintis užsakymų vykdymu. Užsakymus užtęsus, dažnai lėktuvais verpalai į Lietuvą vežami ir tuo būdu gamybos kaštai padidinami. Nors okupuotos Lietuvos tekstilės įmonės dėjo dideles pastangas, bet Kustanajaus kombinatas neįvykdė įsipareigojimų ir trukdė gamybą.

Negeriau tiekiami įvairūs chemikalai ir kitos medžiagos, būtinos okup. Lietuvos lengvajai pramonei. Tekstilės ir odos pramonės įmonės laiku negauna chemikalų iš kitų Sovietų kraštų. Paskirstymo pakrikimas jaučiamas net krašte, nes linų pluošto apdirbimo įmonės laiku negauna linų šiaudelių.

Įmonių surambėjimas

Lengvosios pramonės įmonės gamina, vykdo planus, nekreipdamos dėmesio į rinkoje esančias paklausas. Lietuvoje rinkos tyrimas iki šio meto tebėra apleistas. Surambėjusios įmonės vis dar gamina kai kurias prekes, nors gyventojai jas perka tik vargo verčiami. Lietuvos vartotojas jau neperka juchtinės avalynės, neskoningų medžiagų ir kitų gaminių, nors įmonės jas gamina ir vykdo planus. Prekybos organizacijos, negalėdamos parduoti gaminių, juos grąžina gamintojams. Pagamintos prekės ilgai užsiguli krautuvėse. Prekybininkai jų mažiau beužsako. Lengvosios pramonės įmonės siaurina jų gamybą, o vartotojų paklausos lieka nepatenkintos.

Ką gali daryti vartotojas? Jis tegali nors ir būtiniausių, bet netinkamų prekių nepirkti. Jie tai ir daro. Netikusi avalynė, o ypač nebūtini siuviniai ir trikotažo gaminiai telkiasi sandėliuose nesulaukę pirkėjo.

Lengvajai pramonei nelengva išspręsti ir gaminių kokybės klausimo. Vartotojai reikalauja užsienių žaliavų gaminių. Lengvosios pramonės įmonės negali šio reikalavimo tenkinti, nes ne jų rankose yra užsieninių žaliavų užsakymas. Sovietų vyriausybė pirmoje eilėje tenkina ne lengvosios, o sunkiosios pramonės reikalavimus užsieninėmis žaliavomis.

Lengvoji pramonė turi ir kitą rūpestį — darbininkų trūkumą ir didelę jų kaitą, nes įmonės nepajėgia tenkinti darbininkų buitinių reikalų, nepadeda išspręsti dar vis aštraus butų klausimo.

Dėl lengvosios pramonės aplaidumo kenčia ne valdančioji komunistų klasė, bet sovietiniai proletarai — blogiau atlyginami darbininkai ir mažiau uždirbantys žemdirbiai, kurie verčiami suktis užburtame trūkumų rate.

VIKRŪS KUPRANUGARIAI IR ŠAKIARAGIAI

Nuo arklio lenktynių kupranugarių lenktynės skiriasi tuo, kad kupranugariai niekad nešuoliuoja, o tik labai greitai žengia, skleisdami neįprastus gerklinius garsus. Mačiusieji sako, kad kupranugariai, nepaisant jų nerangumo, išvysto greitį, artimą šuoliuojančio arklio greičiui.

Jodinėti tinka liekni, aukšti, ilgakojai kupranugariai. Tokius kupranugarius augina daugiausia tuaregų gentys ir keliauja jais per Sacharos smėlynus.

Šakiaragiai, vietos gyventojų vadinami antilopėmis, lenktyniauja su bet kuo, net gi su helikopteriais. Jie gali bėgti kurį laiką 50 mylių per valandą, o 30 mylių greitis per valandą jų visai nevargina. Reikia labai gero kurto, kad pavytų nusilpusią antilopę. jm

This Publication is Available in MICROFORM

...from

Xerox University Microfilms

300 North Zeeb Road
Ann Arbor, Michigan 48106

Xerox University Microfilms
35 Mobile Drive
Toronto, Ontario,
Canada M4A 1H6

University Microfilms Limited
St. John's Road,
Tyler's Green, Penn,
Buckinghamshire, England

PLEASE WRITE FOR COMPLETE INFORMATION

REAL ESTATE

PEOTONE — 22-jų akrų ūkis, rezidencijai arba industrijai. Prie pat Illinois Central geležkelio. Po $2500 už akrą.

TEL. 312 — 258-6445

MISCELLANEOUS

10% — 20% — 30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo uznies ir automobilio pas

FRANK ZAPOLIS
3208½ WEST 95th Street
Chicago, Illinois
Tel. GA 4-8654 ir GR 6-4339

Įvairių prekių pasirinkimas motociklai, šaldytuvai, maistas, doleriniai SERTIFIKATAI IR AUTOMOBILIAI

COSMOS PARCELS EXPRESS
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629
4333 S. Halsted, Chicago, Ill. 60609
Tel. WA 5-2737; 254-3320
V. Valantinas

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Ir kitus kraštus
NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave.
Chicago, Ill., 60632, tel. YA 7-5980

HEATING CONTRACTOR
Įrengiu mieste ir užmiesty naujus ir perstatau senus visų rūšių namo apšildymui pečius, air conditioning ir vandens boilerius. Dirbu greit, sąžiningai ir garantuotai.
DOMAS ŽUKAUSKAS
4444 S. Western Ave.
Chicago, Ill. 60609
Tel. VI 7-3447

BERT'S STANDARD SERVICE
Road Service — Major Mechanical
Elektroninis motoro sureguliavimas (Tune up). Air condition specialistai. Gazolinas, padangos ir kiti reikmenys.
6645 S. Western — Tel. 778-9250
Savin. Norbertas Langys

MOVING
SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir plina apdrauda.
2047 W. 67th Place — WA 5-8063

VALOME
KILIMUS IR BALDUS
Plauname ir vaškuojame visų rūšių grindis
J. BUBNYS, tel. RE 7-5168

NAMŲ APŠILDYMAS
Taisau senus ir įdedu naujus pačius Pigiai išvalau ir alyvinius perdirbu dėl dujų. Įdedu vandens šildytuvus.
A. BANYS — 447-8806

VYTAUTAS ŽUKAUSKAS
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Gerų prekių didelis pasirinkimas. Automobiliai, šaldytuvai, televizijos, doler. certifikatai, maistas, akordeonai
2608 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629
TELEF. WA 5-2787

TELEVIZIJOS
Krautuvė Marquette Parke ir stereo.
Spalvotos ir paprastos. Radijai
Pardavimas ir taisymas
MIGLINAS TV
2346 W. 69th St. — Tel. 776-1486

JEIGU JUMS REIKIA GRAŽIŲ VIZITINIŲ KORTELIŲ, kreipkitės į "Draugą", kuris spausdina tokius dalykėlius gražiai, greitai ir prieinama kaina.
DRAUGAS
4545 West 63rd Street
CHICAGO, ILLINOIS 60629

A. VILIMAS MOVING
Apdraustas perkraustymas
Įvairių atstumų
823 WEST 34th PLACE
Tel. FRontier 6-1882

Remkite tuos biznierius, kurie skelbiasi dien. "Drauge".

— o —

Platinkite "Draugą"

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

7 FLAT BUILDING
GOOD INCOME
REASONABLE PRICE
Will Leave Small Mortgage.
TEL. 733-1549

SAVININKAS
Beverly Woods rajone parduoda mūr. 3-jų miegamų liuksus "ranch" namą. Keramikos vonia su atskirai įrengtu dušu, ir pusė vonios. Centr. vėsinimas. 2 maš. mūr. garažas su automat. durim. Įrengtas rūsys su baru. Daug priedų. Arti 115 ir Artesian: Kaina truputį virš $35,000.
TEL. — 779 - 2532

Savininkas parduoda 1½ aukšto mūr. namą. Visur nuo sienos iki s. kilimai. 2 maš. garažas. Pilnas patio — kiemas. Pajamų $160 per mėn. Centr. vėsinimas. Rūsį galima įrengti pajamom. Nauji stogai. Pirkite tiesiog iš savininko, sutaupysite. Skambinkite tarp 6:45 ir 10 v. v.; šeštad. ir sekm. visą d. tel. 778-0049

ŠIMKUS REAL ESTATE
NOTARY PUBLIC
INCOME TAX SERVICE
Tvarkingai patarnauja visais Real Estate reikalais. Be to čia veikia Notariatas, daromi ir liūdijimai vertimai, užpildomi pilietybės pareiškimai ir įvairūs blankai.
4259 S. Maplewood — CL 4-7450

Po atostogų

Modernus 2 butų mūras, arti 72-os ir California, įrengtas basementas, karpetai, alum. langai, naujas garažas. Vertas rimto dėmesio!

6 kamb. mūras prie Maria High, naujas gazo šildymas, karpetai visur, garažas. Vertas $22,200.

4 butų, gražus mūras, arti vienuolyno, naujas gazo šildymas, alum. langai, karpetai, 3 auto mūro garažas, $42,000.

Mielam Beverly Shores, pora blokų nuo kranto ir buvusios Lenardo kavinės, ant 65 p. sklypo mūras — 2 butai po 4 kamb. Centr. gazu šildymas. Nuomos po $300.00 į mėn. Taksai $356.00 už 1973 m. Kaina $21,750.00

1½ aukšto mūras. Du butai — 5½ ir 4 kamb. Kabinetų virtuvės, modern. vonios, karpetai. Gazu šildymas. Alumin. langai, geležinė tvora. Garažas. Tik keli blokai nuo parko. $17,000

Arti 54 ir California. Geras 6 kamb. medinis su garažu. $15,900

2 aukštų apartmentinis mūras prie parko. $16,000 pajamų. Naujai sutvarkytas beismentas, vertas $68,000 ir daugiau. Pamatykit.

Palikimo mūras atneša $4,000 pajamų. Naujas gazo šildymas. Mūro garažas. Kaina $18,000.

Platus vertingas lotas. Marquette pke. prie mokyklų. Kaina $9,900

VALDIS REAL ESTATE
7051 S. Washtenaw Av. RE 7-7200

Mūrinis — 5 miegami. Platus sklypas. Modernūs įrengimai, arti mokyklų. Marquette Parke.

Mūr. bungalow su valgomuoju, 43 pėdų sklypas. Gražiai aptvertas. Nebrangus, 63 ir Whipple.

Mūrinis — 2 po 6. Arti mokyklų ir bažnyčios. Marquette Parke.

Gražus namas, ant plataus sklypo. Justice, Ill.

Mūrinis. Dideli Kamb. Namas kaip pilis, 58th ir California.

Insurance — Income Tax
Notary Public
ŠIMAITIS REALTY
2951 W 63rd St., 436-7878

BUTŲ NUOMAVIMAS
Namų valdymas — Income Tax
Notariatas — Vertimai
APDRAUDŲ AGENTŪRA
BELL REALTY
J. BACEVIČIUS
6455 S. Kedzie Ave., PR 8-2233

Prie 83 ir California. Kampinis, 19 metų senumo, 7 kamb. (3 mieg.) mūro rezidencija. Įrengtas rūsys, 1½ vonios, 2 židiniai, Gazo šilima. Išklotas nuo sienos iki sienos kilimais. Garažas. Tik $41,900.

Brighton pke. 2-jų butų po 3 miegamuosius mūras. Atskiros šilumos. Garažas.

Prie 60 ir Whipple. 13 apartmentų mūr., geros pajamos, tik 5½ karto metinių pajamų.

64 ir Mozart. 2 butų po 6 kamb., mūrinis, garažas, gazo šiluma. $31,900.

Ir daug, daug kitų namų
Prašome teirautis
BUTŲ NUOMAVIMAS
BUD'S REALTY
BALYS BUDRAITIS
4369 So. Archer Avenue
Tel. 254-5551

Apsimoka skelbtis DRAUGE nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis. Gi skelbimų kainos visiems prieinamos.

PROGOS — OPPORTUNITIES

RESTAURANT FOR SALE
Small, attractive, fully-equipped Airconditioned restaurant. Recently redecorated. Ideal for family business. Located near Ft. Sheridan. Reasonably priced. Illness forces sale.
Phone: days — DE 2-6351; after 8 P.M. — 432-1396.

Taverna, likerių krautuvė ir namas Brighton Parke. Gerai einantis biznis įstigtas prieš 20 metų, vieno savininko per 10 metų. Kampinis namas su apšild. 7 kamb. butu viršuj. Parduoda dėl silpnos svikatos. Šiokiadieniais skambint 847-5348

PARDAVIMUI
PARLOR CHAIRS, refrigerator, hand lawn mower, 21-inch TV, household miscellaneous. WA 5-3760

ĮSIGYKITE DABAR

AR REIKIA VIZITINIŲ KORTELIŲ ?

Vizitinių kortelių naudojimas yra gražus paprotys. Biznieriai jas plačiai naudoja, bet tinka ir visų luomų atstovams turėti gražias vizitines korteles.

"Drauge" galima gauti visokių vizitinių kortelių, atspausdintų įvairiom raidėm. Kainos visiems prieinamos. Greitai atliekamas užsakymas.

Kreipkitės į "Draugo" spaustuvę visais panašiais reikalais. Būsite patenkinti kiekvieną kartą.

F.M. DOSTOJEVSKIS
NUSIKALTIMAS IR BAUSMĖ
PAER LAGERKVIST
BARABAS,
L.N. TOLSTOJUS
I ir II tom. — 4.00.
III ir IV tom. — 3.75.
ANNA KARENINA,
kaina — 2.25
CEZARIS,
MIRKO JELUSIČ
3 tomai kiekvienas po 2.00
I tom. —3.00
II tom. — 2.50
III tom. — 3.00
VARGDIENIAI,
VICTOR HUGO
I tom. — 3.50
II tom. — 2.00
III tom. — 3.00
IV tom. — 3.50

Tai knygos, kurios niekada nepasensta ir nenusibosta, kurios tinka visiems laikams, visoms tautoms, kurios verčiamos į svetimas kalbas ir renkamos mokykloms ir bibliotekoms kaip to krašto pavyzdinė literatūra. Tos knygos reikalingos kiekvieniems namams. Įsigiję jas "Drauge" sau ir savo draugams ar artimiesiems, tikrai būsite patenkinti.

Gaunama DRAUGE, 4545 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Illinois State gyventojai prie kainos turi pridėti 5% mokesčių.

HELP WANTED — VYRAI

Polisher and Buffer
Pirmaujančiai electro-mechanikos dirbtuvei tuojau reikalingi industrijoj prityrę vyrai "polishing-buffing" darbui.
Geriausias atlyginimas naujai pasamdytiems — $4.81 į val. B-vės priedai.
Skambinkite arba atvykite į
SEEBURG CORPORATION
1500 N. Dayton, Chicago
Tel. — 642-0800

GEN'L FACTORY WORKER
Must have good history of employment. Metal fabricating general factory duties. Willing to work days or afternoon shift. Advancement possibilities depend upon ability to work. Excellene benefits.
Apply in person 8:30 a. m. to 3:30 p. m. Monday thru Friday
STRICK CORP.
5300 W. 73rd St.
Chicago, Ill. 60638
An equal opportunity employer

HELP WANTED — MOTERYS

LADY FOR CAFETERIA
in Loop Bank
Will train to do light office work also. 5 day week. Insurance, meals, uniforms furnished.
Tel. — 782-2520, Ext. 491
Ask for Manager

OFFICE HELP WANTED
Bookkeeping and Typing experience necessary.
2959 W. 47th St.

VYRAI IR MOTERYS

RETIRED COUPLE WANTED in exchange for 4 room apt., West North, to manage 6 flat building. Good transportation & shopping. Some English necessary.
Tel. 738-1549

DĖMESIO

MAŽA LIETUVIŠKA DOVANA
Visuose lietuviškuose namuose turėtų būti lietuviška vėliava. Nėra vietos dažnai didesnei vėliavai iškabinti, bet galima laikyti mažą vėliavukę ant rašomojo stalo. Galima ir net padaryti gražią kombinaciją su Amerikos vėliavuke. Dienraščio "Draugo" administracija gali pristatyti tokias mažas, gražias vėliavukes, kad Lietuvos vėliava plevėsuotų Jūsų namuose.
Tokios vėliavos kainuoja po 1 dol. (reikia pridėti 5 centus mokesčių ir 25 centus už persiuntimą, jei gyvenate Illinois valstybėje). Užsakymus siųskite: "DRAUGAS", 4545 W. 63rd Street, Chicago, Ill. 60629.

DĖMESIO

LAISVĖ TAIP PAT ĮPAREIGOJA

Ar mes atliekame laisvės pareigą savo tautai?
Bent vienu atžvilgiu mes galime ją nesunkiai atlikti, būtent ugdydami lietuvišką knygą.
Už $5.00 ar daugiau paimdami lietuviškų knygų per metus, mes galime per Lietuviškos Knygos Klubą palaikyti gyvą LAISVĄ LIETUVIŠKĄ KNYGĄ. Už tai mes gausime pasirinktinai visus Klubo leidinius trečdaliu pigiau.

Rašykite tuojau:
Lietuviškos Knygos Klubui
4545 West 63rd Street
Chicago, Illinois 60629
pridėdami $5.00 įstojamo mokesčio. Jokių kitų mokesčių nereikės, išskyrus už pasirinktas knygas su trečdaliu nuolaidos.
Klubas siunčia savo nariams informacijas apie išleidžiamas knygas.

LAISVĖ TAIP PAT ĮPAREIGOJA

Šachmatai, kurie bus išstatyti Chicagos Mokslo ir pramonės muziejuje ligi rugsėjo 30 d. Lygiai tokie šachmatai buvo pagaminti prezidentui Nixon, kuriuos jis dovanojo Maskvai.

UNIVERSITETŲ ŽAIDYNĖS MASKVOJE

Negalima tikėti, kad Maskva būtų verta olimpiados

B. JABLONSKIS

Kremlius pavedė savo spaudai universitetų žaidynes panaudoti propagandai, pavaizduoti jas sportininkų rojumi, o savo pareigūnų išsišokimus prieš užsienio sportininkus ir žmones kiek galint patrauklesnėmis spalvomis piešti.

Izraelio sportininkai buvo parinkti puolamuoju taikiniu. Prieš Izraelio sportininkus rungtynių metu triukšmui kelti buvo perrengtas kareivių būrys civiliniais drabužiais. Jie sekiodavo izraelitus ir keldavo prieš juos triukšmą. O sovietų žydams, kurie bandė dalyvauti Izraelio sportininkų krepšinio rungtynėse, darė trukdymų į jas patekti.

Sportininkai, vadovai ir spaudos žmonės (užsienio) buvo nepatenkinti per daug griežtomis apsaugos priemonėmis, nepalankia biurokratija, vertėjų trūkumu, nesugebėjimu laimėjimų davinių paskelbti, blogomis ryšių priemonėmis susisiekti su savo kraštu ir vienodu maistu.

Neapsėjo ir be muštynių. Krepšinio rungtynių metu tarp JAV ir Kubos vienetų kubietis žaidėjas spyrė amerikiečiui į koją. Staiga kilo muštynės. Kubos vadovai ir visi žaidėjai puolė amerikiečius su medinėmis kėdėmis ir mušė per galvas. Žaidynių komiteto pirm. vengras Frank Hepp, kuris Muencheno olimpiadoje vadovavo tokiam komitetui ir ginčytinas tarp JA Valstybių ir Sovietų Sąjungos krepšinio rungtynes nubalsavo sovietų naudai, šį kartą tiktai perspėjo Kubos vadovus ir žaidėjus.

Jeigu niekas nebūtų skaitęs užsienio spaudos, o tik sovietišką, tai niekada nebūtų sužinojęs apie rungtynėse ir už jų ribų įvykusius ginčytinus įvykius. Greičiausia būtų juos žmonės palaikę tik įkaitusių žaidėjų energijos ar šališkų žiūrovų ir tvarkdarių persistengimo pasėka.

Nuo pat pirmosios žaidynių dienos sovietų spaudos žmonės duodavo kasdien sporto veiksmų apyskaitą, kuri buvo persūdyta vienašališkais pasigyrimais apie Maskvos sugebėjimus pasaulio universitetų žaidynėms vadovauti. Tikrai buvo nepagailėta komunistinės propagandos perliukų.

Nepraleido Sovietų spaudos žmonės progos pasikalbėti su tarpt. komiteto olimpinių žaidimų pirm. Lordu Killanin, užsienio spaudos atstovais, sporto vadovais, sportininkais ir net Maskvos universiteto virėju, kuris sportininkams gamino valgį.

Tačiau, tik pasirodžius pasikalbėjimams sovietinėje spaudoje, kai kurie sporto pareigūnai ir sportininkai ėmė skųstis, kad jų pasikalbėjimai pakeisti, iškraipyti, neteisingi arba net pačių Sovietų sukurti. Užsienio žurnalistai pradėjo dejuoti, kad Sovietų žurnalistai ėmė juos atakuoti ir reikalauti nepalankius apie rugtynes ar Sovietų gyvenimą straipsnius paneigti ar pataisyti. Nepaisant, kad kritika buvo maža ir teisinga, Sovietų spauda varė prieš juos priešingą akciją.

Labiausiai užsienio žurnalistų puolimais pasižymėjo "Komsomolskaja Pravda". Britanijos koresp. James Coote "Sunday Telegraf" kaltino tik už tai, kad jis dalyvavo šeštadienio dieną Izraelio krepšinio rungtynėse. Prikaišiojo jam, kad į rungtynes ėjo "tiktai dėl to, kad susikrovus straipsnio temai medžiagos apie žydų persekiojimus Sovietų Sąjungoje". Mat, Coote ir kiti jau buvo rašę, kad nuo 60 iki 100 žydų neįleido į Izraelio krepšininkų rungtynes, nepaisant, kad jie turėjo bilietus.

Laikraštis užsienio korespondentų pranešimus pavadino "netikra sekmadienio žinia" ir pridūrė, kad Coote visur mato civiliniais drabužiais persirengusius trumpaplaukius policininkus, užtvaras ir griežtus viešosios tvarkos saugotojus. Į šią talką įsijungė ir kiti Sovietų laikraščiai. Ėmė gąsdinti, kad tie užsienio žurnalistai, kurie nepalankiai rašinėja apie žaidynes ir sovietų gyvenimą, gali visai negauti vizų būsimai olimpiadai Maskvoje.

Žurn. Will Grimsley Sovietų laikraščių "Sovietsky Sport", "Trud" ir "Izvestija" buvo kaltinamas, kad parašė, jog kai kuriems Amerikos studentams nebuvo leista dalyvauti žaidynėse ir kad vienas sportininkas susirgo apendicitu. Sportininkai, kuriems neleido dalyvauti žaidynėse, skundėsi, kad buvo laikomi universiteto patalpose, kaip kokie belaisviai. Turėjo sunkumų maistui gauti.

O kai JAV sportininkų gydytojas pareiškė, kad apendicito operacijos priemonės Amerikos ligoninėse yra kur kas geresnės, Sovietų spauda visai pasiuto. Nepagailėjo grasinimų gydytojui, o didžiausią kaltę suvertė straipsnio autoriui J. Gimsley, kuris apie tai rašė Amerikos spaudoje.

Sovietų sportininkų laimėjimai ir sporto priemonės buvo geros ir nepaprastai pasitarnavo Sovietų Sąjungai. Tačiau Sovietų žydų užpuldinėjimai, trukdymai patekti į Izraelio sportininkų rungtynes ir kilusios muštynės nepasitarnavo Sovietų tikslams. Blogiausią įspūdį padarė, kai Kubos vadovai ir sportininkai puolė Amerikos krepšininkus. Šie išsišokimai neatstovavo geros valios pareiškimui tarp laisvų ir komunistinių kraštų sportininkų.

Sportininkai skundėsi, kad aplink visados sukinėdavosi daug uniformuotų milicininkų. Netrūko ir civiliai persirengusių KGB pareigūnų. Bet kai reikėdavo jų pagalbos, nebuvo galima jos gauti, ypač, kai Izraelio - Puerto Rico žaidynių metu buvo mušami Sovietų žydai. Taip pat buvo ir JAV - Kubos rungtynių metu.

Britanijos sporto spaudos sąjungos pirm. Frank Taylor atvirai pasakė, kad nėra jokių priemonių komunistų gyvenimo būdui pakeisti. Galime nuolaidžiauti ar prieštarauti, bet vis vien turėsime sutikti su Maskvos sąlygomis.

Net po Lordo Killanino išsisukinėjimų atsakyti atvirai į klausimą, yra aišku, kad šios žaidynės tebuvo įžanga į 1980 m. olimpiadą Maskvoje. Kiti stebėtojai visai abejoja, kad 1980 m. olimpiados šeimininkais galės būti Sovietų Sąjunga.

Kodėl Amerikos sportininkai silpnai pasirodė? Į šį klausimą būtų galima atsakyti taip: universitetų sportininkai priklauso dviems skirtingoms sporto sąjungoms. Tokiais atvejais, kai reikia kokioms nors žaidynėms išrinkti geriausius sportininkus, sąjungos mėgina įkišti savo žmones, nepaisant, kad jie nėra iš geriausių. Šios varžybos turėjo įtakos ir paskutinėms žaidynėms.

Tačiau į Maskvos žaidynes pavyko Amerikai pasiųsti stipriausią ir jauniausią krepšinio vienetą. Į jį įėjo tik vienas Muencheno olimpinių žaidimų krepšinio vieneto žaidėjas David Thompson, 19 metų, iš N. Carolinos. Nuo pat pirmųjų rungtynių amerikiečiai pasirodė puikiai ir silpnesniems priešininkams įkrėsdavo per 100 taškų. Nepaisant, kad kubiečiai įvėlė į muštynes, JAV krepšininkai laimėjo 22 taškų persvara.

Sovietai, stebėję amerikiečių pasisekimus, prieš JAV vienetą išstatė geriausią Muencheno olimpiadoje laimėjusį vienetą. Jame žaidė net 6 dalyviai iš buvusios rinktinės. Bet ir jiems nepavyko sustabdyti amerikiečių. Amerikiečiai laimėjo 9 taškų persvara.

Maskvos žaidynės buvo rengiamos po "gerų norų" skraiste ir taikingo bendradarbiavimo principu tarp laisvojo ir komunistinio pasaulio. Tačiau, joms praėjus, galima drąsiai tvirtinti, kad šiam tikslui jos pasitarnavo daug mažiau, negu buvo laukta.

AUKSO LYDYMO PASLAPTIS

Aukso gamyba senovės Egipte buvo laikoma šventuoju menu. Egipto užkariautojai kankindavo egiptiečių žynius, norėdami sužinoti aukso lydymo paslaptis, bet šie žūdavo, neišduodami paslapties. Tik po daugelio metų paaiškėjo egiptiečių aukso lydymo paslaptis. Aukso rūdą jie paveikdavo lydytu švinu, kuriame tirpsta kilnieji metalai. Vėliau šį tirpalą degindavo, kol švinas virsdavo oksidu. Tačiau pagrindinė dalis buvo puodai, kuriuose degindavo mišinį. Puodai buvo gaminami iš kaulų pelenų. Lydymo metu puodų sienelės sugerdavo švino oksidą ir kitas priemaišas, tad puodo dugne likdavo grynas aukso ir sidabro lydinys.

Švinas būdingas metalas. Kai kurios cheminės medžiagos švino neįveikia. Pavyzdžiui, 80% sieros rūkštis jo neveikia. Tačiau silpnos organinės rūkštys — skruzdžių ir acto — šviną lengvai suardo.

Tai, va, kodėl pagrindiniai sieros rūkšties pramonės įrengimai — plovimo bokštai, kameros, vamzdžiai, šaldytuvai ir kiti gaminami iš švino arba juo padengiami.

Švino laikrodžiais mokslininkai naudojosi tais atvejais, kai reikėjo matuoti laiką ne valandomis ir minutėmis, o ilgiems metams. Radijo aktyvus urano ir torio skilimas baigiasi stabilių švino izotopų susidarymu. Mokslininkai, tyrinėtojai palyginę švino izotopų santykį įvairiuose mineraluose ir uolienose, sužino, kiek laiko egzistuoja tiriamasis mineralas.

Švinas daug pasitarnavo ir žmonijos kultūrai. Daug švino suvartojo poligrafijos pramonė. Be to, daug šimtmečių dailininkai vartojo geltonus, raudonus ir baltus dažus, kurių pagrindą sudarydavo švinas.

Žinovai sako, kad senovės dailininkų paveikslai atrodo tam sūs, todėl, kad buvo tapyti švino baltaisiais dažais. Mšk.

NELEGALŪS IMIGRANTAI

Rugp. 9 d. Calais uosto muitinės valdininkai sulaikė didžiulį sunkvežimį su dvigubomis dugno grindimis. Tarp jų dviejų grindų 5 pėdų tuštumoje buvo rasti pasislėpę 27 azijiečiai: 17 indų ir 10 pakistaniečių, kurie norėjo slapta patekti į D. Britaniją. Nelegalūs imigrantai lėktuvu atskrido į Paryžiaus aerodromą ir čia sulipo į tą sunkvežimį. Britui šoferiui James Nash jie už pervežimą sumokėjo apie 15,000 dolerių. Muitinės valdininkai nugirdo kažkokius garsus, einančius iš sunkvežimio, kurio viršus buvo apkrautas dėžėmis, tuo momentu, kai sunkvežimis jau buvo pasiruošęs užvažiuoti ant keltuvo. Šoferis ir nelegalūs imigrantai perduoti Prancūzijos policijai.

A. † A.

ANTON RAMANAUSKAS

Gyveno Town of Lake kolonijoj Chicagoj.

Mirė rugsėjo mėn. 7 d., 1973 m., 11:15 val. ryto, sulaukęs 86 metų amžiaus.

Gimė Lietuvoje. Kilo iš Šiluvos parapijos, Pleikių kaimo. Amerikoje išgyveno 60 metų.

Pasiliko dideliame nuliūdime Antoinette Sprainis su šeima.

Kūnas bus pašarvotas pirmadienį, rugsėjo 10 d. Eudeikio koplyčioje, 4605 So. Hermitage Ave. Laidotuvės įvyks antradienį, rugs. 11 d. iš koplyčios 8:45 val. ryto bus atlydėtas į Šv. Kryžiaus par. bažnyčią, kurioj įvyks gedulingos pamaldos už velionies sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Liet. Šv. Kazimiero kapines. nę

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: **Antoinette Sprainis su šeima.**

Laid. direkt. D. Gaidas ir G. Daimid, tel. YA 7-1741.

GĖLĖS

BEVERLY HILLS GĖLINYČIA

Vestuvėms, banketams, laidotuvėms ir kitokioms progoms

2443 W. 63rd Street, Chicago, Ill.

TEL. PR 8-0833 — PR 8-0834

RINKTINĖS KNYGOS JAUNIMUI

SENASIS KAREIVIS MATATUTIS

Jurgio Jankaus pasaka — apysaka mūsų liaudies pasakų motyvais apie įdomų žemaitį Matatutį ir jo daugybę nuotykių kariaujant už svetima karalių ir paskui tą patį karalių mokinant karaliauti. Apie 240 psl., kietuose apdaruose, kaina $3.00.

Puiki ir nepaprastai įdomi norvego Thor Heyerdahl nuotykių knyga iš ekspedicijos plaustu per Ramųjį vandenyną, siekiant išaiškinti Ramiojo vandenyno salų paslaptis. Iliustruota 414 psl. kaina $3.75.

GRIMŲ PASAKOS

Liudo Dovydėno apysaka apie du berniukus, su šienpiūviais išvykusius į tolimų miškų lankas, ir jų įdomius nuotykius vasaros naktimis. Iliustruota. 70 psl., kaina $3.00.

MĖLYNI KARVELIAI

Įdomios ir nuotaikingos Aloyzo Barono apysakaitės mažiesiems, vaizduojančios mūsų vaikų gyvenimą naujosiose emigracinėse sąlygose. Iliustruota. 70 psl., kaina $1.50.

RYTŲ PASAKOS

Įdomių ir nuotykingų Vinco Krėvės pasakų knyga mokykliniam jaunimui iš Rytų kraštų tautosakos ir mitologijos. 220 psl. kaina $2.50.

JŪRININKO SINDBADO NUOTYKIAI

Puikios ir įdomios arabų pasakos, parinktos iš garsiosios "Tūkstantis ir viena naktis" ir vaizduojančios pasakų jūrininko Sindbado nuotykius paslaptingose ir nepaprastuose kraštuose Didelis formatas, 112 psl., kaina $2.00.

KAS BUS, KAS NEBUS, BET ŽEMAITIS NEPRAŽUS

Balio Sruogos istorinė apysaka apie žemaitį berniuką, kuris 1812 metais iš Viekšnių į Kauną atsikraustė ir čia Napoleoną besikeliantį per Nemuną, regėjo ir kas iš visų tų nuotykių išėjo. Iliustruota. Virš 200 psl., kaina $2.50.

NAKTYS KARALIŠKIUOSE

Brolių Grimų pasakų rinkinys, kuriame ir Pelenė, ir Sniego Senė, Snieguolė ir kitos gražiausios ir populiariausios pasakos mūsų mažiesiems. Nauji pasakų vertimai, daug iliustracijų. Didelis formatas, 160 psl., kaina 3.00.

Visos šios knygos yra vertingos ir reikalingos jūsų vaikų bibliotekoje, ir jas visas galima gauti DRAUGE.

Illinois gyventojai prie knygos kainos turi pridėti 5 proc mokesčiams.

A. † A. PETRONELĖ ORENTIENĖ

Gyveno 6803 S. Artesian Avenue, Chicago, Illinois.

Mirė rugsėjo 7 d., 1973, 745 val. ryto, sulaukus 90 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje, Šakių apskrityje, K. Naumiesčio parapijoje, Lauckaimių kaime.

Amerikoje išgyveno 23 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime duktė Danutė, 2 sūnūs Vytautas ir Venecueloj Gediminas su šeima, marti Konkancija Orentienė, anūkai Dalia, Gediminas ir Maribell Orentai, sesuo Ona Šidlauskienė su šeima, artimas draugas dr. Kazys Dabrila, ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Priklausė Tretininkų draugijai.

Kūnas pašarvotas Lack - Lackawicz koplyčioje, 2424 West 69th Street.

Laidotuvės įvyks antrad., rugsėjo 11 d. iš koplyčios 9:30 val. ryto bus atlydėta į Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: **Duktė, sūnūs, anūkai ir kiti giminės.**

Laidotuvių direktorius Steponas C. Lack ir Sūnūs. Tel. 737-1213

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

— TEVAS IR SŪNUS —

TRYS MODERSIŠKOS KOPLYČIOS

2533 West 71st Street — Tel. 476 - 2345

1410 S. 50th Ave., Cicero — TOwnhall 3-2108-09

AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

Laidotuvių Direktoriai

MAŽEIKA & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE.

TRYS MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MAŽIAUSIOS KAINOS

REpublic 7-8600 — REpublic 7-8601

EUDEIKIS

DOVYDAS P. GAIDAS — GERALDAS F. DAIMID

Laidotuvių Direktoriai

Trys Moderniškos Koplyčios:

4330 South California Avenue

Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas YArds 7-1741-2

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 S. LITUANICA AVE. — Tel. YArds 7-3401

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) IR SŪNŪS

2314 W. 23rd PLACE — Tel. VIrginia 7-6672

2424 W. 69th STREET — Tel. REpublic 7-1213

11028 Southwest Highway, Palos Hills, Ill. — Tel. 974-4410

PETRAS BIELIONAS

4348 S. CALIFORNIA AVE. — Tel. LAfayette 3-3572

POVILAS J. RIDIKAS

3354 S. HALSTED STREET — Tel. YArds 7-1911

JURGIS F. RUDMIN

3319 S. LITUANICA AVE. — Tel. YArds 7-1138-39

VASAITIS — BUTKUS

1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL. — Tel. OLympic 2-1003

APLINK MUS

× **Česlovas Grincevičius,** Draugo pirmojo puslapio redaktorius, išvyko poilsio. Į redakciją grįš rugsėjo 30 d. Šiuo metu pirmą puslapį redaguoja red. Aloyzas Baronas.

× **Marijos aukšt. mokyklos motinų klubo** pirmininkė Lorraine Frisbie praneša, kad naujųjų mokinių motinų arbatėlė bus rugsėjo 28 d. 7:30 val. vak. mokyklos kavinėje. Viešnias priims Pat. McDermott ir Albina Semaitis. Kviečiamos visos jaunųjų moksleivių motinos dalyvauti.

× **Lietuvių Skautų sąjungos** jubiliejinė stovykla, vadovaujama pirmijos pirmininko v. s. Antano Saulaičio, prisiuntė "Draugo" redakcijai sveikinimus ir linkėjimus. Jubiliejinė stovykla buvo Beaumont, Ohio, netoli Clevelando.

× **"Margučio" radijo** valandėlė plačiai perdavė informacijas telefonu iš PLB seimo Washingtone. Daugiau reportažų, įrašytų į magnetines juostas, bus perduota tolimesnėse programose. Taip pat perduodami iš Europos ir mūsų sportininkų telefoniniai pranešimai.

× **LB tarybos suvažiavimas** įvyks spalio 8-9 d. Detroite.

× **Lietuvių studentų s-gos** suvažiavimas įvyks lapkričio 22-25 d. Detroite.

× **"Draugui"** aukų atsiuntė po 2 dol. P. P. Jancauska, A. Kuželis, St. Miknius, L. E. Oksas, St. Griežė, Miami Lith-Am. Citizen Club. Po 1 dol. O. Sumskienė, B. Kuraitis, M. Mecezinskas. Visiems labai ačiū.

× **Vladas Tursa,** Linden, N. J., atsiuntė "Draugui" 7 dol. Labai ačiū už paramą.

× **Juozas Liaugminas,** Svečias iš Hamiltono, Kanados, lankėsi "Drauge" ir ta proga paliko 10 dol. auką. Dėkojame už paramą.

× **Pr. Šapalas,** Lemont, Ill., siųsdamas "Draugui" auką rašo: "Prisiunčiu spaudos palaikymui 5 dol. auką, kurią man dovanojo kaip sergančiam Tauragės klubo ligonių lankytoja Juzefa Stulgienė. Jai širdingas dėkui". Dienraščio leidėjai dėkoja už paramą.

× **Audinių ir keramikos paroda Čiurlionio galerijoje.** Dailininkės: Raminta Baukytė, Janina Tallat-Kelpšaitė Kinkienė, Nijolė Grudzinskaitė-Kintienė, Janina Marks, Gražina Daugvilaitė - Balsienė ir Valentina Dargytė - Balsienė. **Paroda vyks rugs. 14-23 d. d.** Paroda atidaroma rugs. 14 d., penktad., 7:30 v. v. Lankymo laikas šeštad. ir sekmad. nuo 11 v. r. iki 9 v. v.; savaitės bėgyje nuo 7 iki 9 v. v. (pr.)

× **Maisto krautuvė,** ilgai veikusi Brighton Parke, savin. susirgus, skubiai parduodama. Teirautis tel. 247-7871. (sk.)

× **Atvažiuojate į Chicagą lankyti pažįstamų?** Užsukite į Draugo administraciją. Galėsite aplankyti spaustuvę, redakciją ir net pasirinkti meniškų keramikos darbų. Yra ir liaudies medžio drožinių. Beveik visų knygų pavyzdžiai išstatyti peržiūrėjimui. Administracijos kambariai vėdinami ir patogūs ilgiau apsilankius. Būtinai aplankykite lietuviškos spaudos būstinę. Adresas: 4545 W. 63rd Street, Chicago, Ill. 60629

× **Lietuvių Fondas.** Elena Stanka, Washington, D. C., padidino a. a. prof. **Vlado Stankos-Stankevičiaus** atm. įn. iš $555 iki $580. Lietuvis, sudarydamas testamentą, prisimena Lietuvių Fondą — lietuvybės ugdymo rėmėją. LF adresas: 2422 W. Marquette Rd., Chicago, IL. 60629, tel. 925-6897. (pr.)

× **Šv. Vardo d-jos** piknikas įvyks rugsėjo 16 d. Švč. P. M. Gimimo parap. mokyklos kieme.

× **Melrose Park,** Ill., rengiamam koncertui bilietus galima užsisakyti pas R. Čepelis, telefonu FA 4-9871. Ankstyvesnėje žinioje buvo pasitaikiusi klaida.

× **Cicero apylinkės** Am. Liet. tarybos skyrius šaukia susirinkimą rugsėjo 12 d., trečiadienį 7 val. vakare Šv. Antano parapijos salėje. Be kitų reikalų, susirinkimas turės išrinkti atstovus į Am. Liet. Tarybos metinį suvažiavimą, kuris įvyks lapkričio mėn.

× **Balzeko muziejaus** Moterų vienetas rugsėjo 16 d. 2-5 val. p. p. rengia arbatėlę.

× **Svetimtaučiams anglų kalbos** pamokos bus duodamos antradieniais ir ketvirtadieniais nuo 7 iki 9 val. vakaro Chicagos Lawn Presbyterian bažnyčioje, 6210 So. St. Louis Ave. Į šias suaugusiems skirtas pamokas norintieji mokytis anglų kalbos gali įsirašyti bet kuriuo metu. Informacijų galima teirautis Mrs. James Bishop, 3411 W. 61 St., tel. 778-7351.

× **Aldona Grinienė** išrinkta Illinois Lietuvių gydytojų dr-jos moterų vieneto pirmininke, A. Lipskienė — Stipendijų fondo pirm.

× **Dr. Juozas Zabrickas,** kankakee, Ill., atsiuntė "Draugui" 10 dol. Dienraščio leidėjai dėkoja už auką.

× **O. ir M. Tonkūnai,** Waterbury, Conn., atsiuntė 5 dol. "Draugo" leidėjai dėkoja už auką.

Chicagos Balfo veikėjai su Švč. P. M. Gimimo parap. klebonu. Iš k. į d.: Kostas Čepaitis, Kazys Kasakaitis, Juozas Mackevičius, kun. klebonas Antanas Zakarauskas, Ona Idzelienė, Antanas Stankus, Gandintas Mališauskas, Kazys Bielskis, Ignas Petrauskas ir Antanas Kareiva. Nuotr. A. Gulbinsko

NUO JAUNIMO SVARSTYBŲ LIGI TAUTINIO AUKLĖJIMO

Iš mokytojų studijų savaitės svarstymų

JUOZAS MASILIONIS

Penktadienį, rugpiūčio 17 d., pirmininkauja J. Kananavičius, Philadelphijos lit. mokyklos vedėjas. Diena pradedama jaunimo svarstybomis, kurias pravedė J. Masilionis, o dalyvavo Saulius Jankauskas iš Detroito, Rima Janulevičiūtė iš Chicagos ir Rasa Šoliūnaitė iš Lemonto. Pirmieji klausimai lietė lietuvių k. vartojimą priešmokykliniame amžiuje. Vienas iš jų tame amžiuje mokėjo abi kalbas — lietuvių ir anglų, kitos dvi — tik lietuvių. Nuėjus į amerikietišką mokyklą, dėl to nemokėjimo nesusidarė nemalonumų nei iš mokytojų, nei iš draugų pusės, mokytojai stengėsi padėti. Būnant 4 ar 5 skyriuje, abi kalbos susilygino, vėliau anglų k. mokėjimas ėmė pirmauti.

Lietuvių kalbai pagrindus suteikė tėvai, bet verta lankyti ir lietuvišką mokyklą, nes čia duodama tokių žinių, kurios vieniems tėvams būtų sunkiau suteikti. Daugiau ar mažiau mokyklą lankyti tėvai vertė, bet už tai nepyksta, yra dabar patenkinti.

Visi pasisakė, kad amerikietiškoje mokykloje yra didesnė drausmė ir didesnės drausmės skatino nevengti ir lietuviškoje mokykloje. Jie taip pat pasakė, kas patiko ir kas nepatiko lietuviškoje mokykloje, trumpais žodžiais apibūdino idealų lietuviškos mokyklos mokytoją.

Paskutinieji klausimai lietė lituanistinės mokyklos tikslus ir tautinį sąmoningumą.

Svarstybos praėjo labai ramiai ir santūriai, nieko nekaltinant, nieko nepeikiant, nieko negiriant, nedarant jokių išvadų, tik pasakant nuomones. Studijų savaitės dalyviai pageidavo, kad šios svarstybos būtų išspausdintos "Švietimo Gairėse".

Neatmesti tradicijos, bet ieškoti naujo

Po šių svarstybių St. Rudys, JAV LB Švietimo tarybos narys ir inspektorius, skaitė paskaitą "Sėna ir naūja lituanistinėje mokykloje". Lituanistinės mokyklos pradės 24 mokslo metus. Jose laikomės skyrių ir klasių sistemos. Ta sistema yra sena ir tradicinė. Kanados ir JAV mokyklose plečiasi beskyrė sistema. Už ją pasisako kanadiečiai A. Rinkūnas ir P. Balčiūnas. Ją išstudijavo ir P. Maldeikis, bet didelio entuziazmo nerodo. Ir pats prelegentas šiai sistemai, esančiai bandymų stadijoje, susižavėjimo nerodo: kas galima bandyti valstybiniu mastu, vargiai įmanoma lit. mokykloms.

Yra siūlančių (Pr. Karalius) pradžios mokyklos mokinius suskirstyti vietoj 8 skyrių į 4 grupes ir aukštesniųjų mokyklų 4 klases į 2 grupes. Siūlymo pagrindas — lengviau būtų su patalpomis ir mokytojais. Šio siūlymo priėmimas nevestų į pažangą, nes kiekvienas žino, kaip sunku dirbti su didele klase ar grupe.

Yra priekaištaujančių, kad mes, laikydamiesi sistemos, nustojame mokinių, užsidaro mokyklos. Tiesa, yra užsidarančių mokyklų (Rockford, Ill., Chicagos Bridgeporte), bet jos užsidaro ne dėl sistemos, o dėl mokinių stokos.

Švietimo vadovybės pirmasis rūpestis buvo aprūpinti mokyklas vadovėliais ir pratimais, pagrindinėmis priemonėmis. Torontas išleido ir studijų savaitėj dalyvaujantiems mokyklų vedėjams davė susipažinti korteles. Jos taikomos beskyrei sistemai. Beskyrės sistemos kortelių rengėjai šaltiniais nurodo ne vadovėlius, o kitokius veikalus, dažnai ir sunkiai begaunamus ir parašytus sunkia kalba.

Yra siūlančių visai atsisakyti mokyklose vadovėlių, o pasitenkinti žurnalais, laikraščiais.

Išvadoje prelegentas siūlė nepeikti visa, kas yra sena, ir negriebti be kritikos visa, kas nauja.

Po paskaitos buvo gyvos diskusijos, kuriose daugumas pritarė prelegento minčiai, kad nereikia atsisakyti vadovėlių, juos gerinti, ruošti jaunus mokytojus, nes jie yra lietuviškos mokyklos ateitis.

Vaizdinės priemonės

Studijų savaitės dalyviai, nuėję į popietinę Ramutės Plioplytės, Donelaičio lit. mokyklos mokytojos, paskaitą "Darbas su specialia klase", rado ant stalo ir sienos gausybę įvairiausių paveikslukų ir mokomųjų vaizdinių priemonių. Prelegentė pasisakė, kad ji dirbanti su mokiniais lietuviukais, kurie visai nemoka lietuviškai arba labai mažai. Tam darbui palengvinti reikia labai daug vaizdinių priemonių. Vienas vaizdines priemones mokytojas gali pats pasigaminti, kitas galima pirkti krautuvėje (The Teacher's Store, 324 South Wabash Ave., Chicago, Ill. 60604). Naudodama vaizdines priemones, ji per palyginti trumpą laiką išmoko vaikus daugybės žodžių. Turi sudariusi jiems tam tikrus pratimus, kur brūkšnelių vietoje turi įrašyti raides, į kvadratukus, turinčius apačioje žodį, įdėti atitinkamą paveiksliuką, kitur po paveiksliuku turi parašyti daikto pavadinimą, dar kitur prie paveiksliuko yra to daikto sumaišytos raidės, ir mokinys turi sudaryti atitinkamą žodį.

Paskaita buvo išklausyta su dideliu susidomėjimu, o po paskaitos daugelis ėjo iš arčiau apžiūrėti vaizdinių priemonių ir pasikalbėti su prelegente.

Tautinis auklėjimas

Paskutinė šios dienos paskaita "Tautinis auklėjimas". Ją paruošė Pranas Karalius, Clevelando Šv. Kazimiero lit. mokyklos vedėjas. Jam negalint atvykti, paskaitą perskaitė Vida Augulytė, tos pačios mokyklos mokytoja. Prelegentas pastebėjo, kad amerikietiškose mokyklose ir net parap. mokyklose būna moralinio ir patriotinio auklėjimo stoka. Kai šių mokyklų lietuviai mokiniai pereina į lituanistines mokyklas, lit. mokyklos turi vargti šias auklėjimo spragas užtaisant. Pr. Karalius rūpinasi, kad lit. mokykla, kreipdama didžiausią dėmesį lituanistikos mokslui, išugdo netikrus, o žodinius patriotus, kurie savo patriotizmą gali išreikšti žodžiais, bet ne darbais. Lit. mokykla turi skatinti mokinius būti savo tautos ambasadoriais, nepasiduodant lietuviams įgimtai kuklumo ir baimingumo ydai. Nereikia galvoti, kad Lietuva yra tokia maža, jog neverta dėl jos sielotis. Lit. mokyklos uždavinys sumažinti "menkavertiškumo kompleksą" ir iškelti mažų tautų svarbumą. "Lithuanian power" turime suprasti dvasine ir moraline prasme. Prelegentas klausytojams turėjo parengęs lentelę, kurioje buvo išvardintos pasaulio valstybės, mažesnės už Lietuvą gyventojų skaičiumi.

Po vakarienės prof. dr. Pr. Skardžius atsakinėjo į klausytojų pateiktus kalbinius klausimus.

CHICAGOS ŽINIOS

CHICAGOS PRADŽIOS MOKYKLOSE

Chicagos pradžios mokyklose šįmet 545,000 vaikų, tai 12,000 mažiau negu pernai ir 27,000 mažiau negu 1971 m. Mažėja jauniems tėvams išsikeliant į priemiesčius.

PLAUKIMO PAMOKOS

Mažai girdį arba kurti asmenys gali išmokti plaukti Wright kolegijoj. Klasės prasideda spalio 6 d. 8:30 v. r. kolegijoj, 3400 North Austin Ave. Aštuonių savaičių kursas bus duodamas tik pirmiesiems 15 užsiregistravusių asmenų. Kursas yra nemokamas, tekainuos tik 3 dol. registracijos mokestis ir 1 dol. už rankšluosčius. Norį daugiau informacijų gali skambinti telef. 777-7900, ext. 51 arba 77.

GIMNAZIJA SUAUGUSIEMS

Suaugusieji norį gauti aukšt. mokyklos diplomą gali mokytis St. Mary centre, 2044 W. Grenshaw St. Kursas gali būti imamas pagal individualų pasirinkimą. Mokslas nemokamas, pradžia rugsėjo 24 d. Norį daugiau informacijų gali skambinti Ms. Joan Jeter, arba Ms. Dee Iazzetto, telef. 666-4159.

FOTO PARODA

Chicagos dienraščių fotografų paroda vyksta Chicago Daily News ir Chicago Sun Times galerijoj 401 N. Wabash Ave. Atdara kasdien nuo 9 v. r. iki 6 v. v. Šeštadieniais ligi 1 v. Tęsis ligi rugsėjo 29 d.

KURSAI VAIRUOTOJAMS

Keturių savaičių kursai vairuotojams rengiami Bogan mokykloje, 3939 W. 79 st. Kursai vyks porą valandų per savaitę, nuo 7:30 v. v. Prasidės rugsėjo 11 d. Programoje bus rodomos skaidrės, ir teikiama įvairių kitų informacijų. Kursus rengia Saugaus vairavimo įstaiga.

PIENO KAINOS

Pieno kainos kyla ir, manoma, kad dar pakils 5 ct. galionas spalio pradžioje. Taigi mėnesio laikotarpyje pakils galiono kaina net 10 ct. Tačiau tvirtinama, kad palyginus su pakilusiais atlyginimais, pieno kaina turėtų būti 2.20 dol. galionas.

ŠV. RITOS MOKYKLOS VAKARAS

Šv. Ritos aukšt. mokyklos orkestras spalio 20 d. ruošia vakarą "Las Vegas naktis", mokyklos salėje, 6310 S. Claremont Ave. Informacijas tuo reikalu teikia Jean Bartell, telef. 582-5191.

DAUG NAUDOJASI PARKAIS

Cook apskrities, Ill., vadovybė praneša, kad rugpiūčio mėnesį Chicagos gyventojai labai naudojosi apylinkės parkais ir miškeliais. Rugpiūčio mėnesį buvo išduota 7,679 leidimai piknikams. Net 157,821 asmuo pasinaudojo golfo laukais.

KONCERTAS PARKE

Lincoln parke, Fullerton Pavillion, Fullerton Parkway ir Outer Dr., rugsėjo 16 d. 2:15 v. p. p. koncertuoja Chicagos simfoninis orkestras, diriguojamas Dieter Kober. Dainuos solistas Fred Spector. Įėjimas visiems nemokamas.

LAIMĖJO 200.000 DOL.

Chicagos miesto šoferis Sullivan, metams uždirbąs 11,000 dol., laimėjo Michigan valstybės loterijoj 200.000 dol.

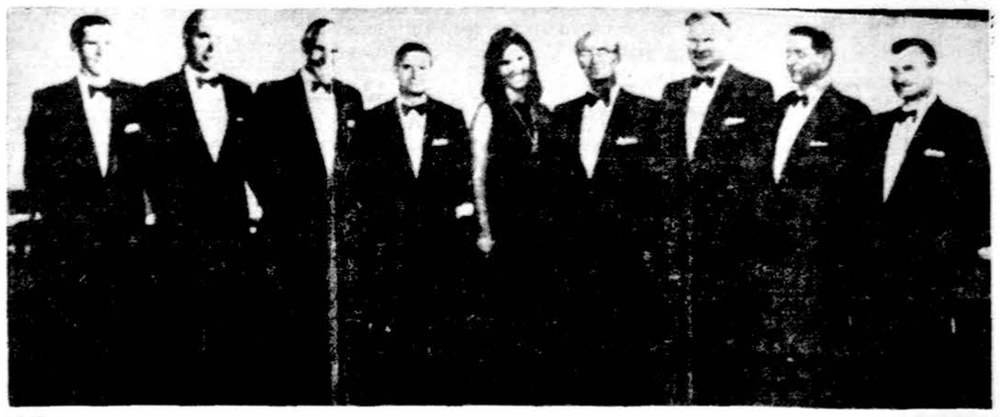

Melbourno (Australijoje) vyrų oktetas, neseniai įdainavęs ir išleidęs dainų plokštelę "Kur banguoja Nemunėlis". Iš kairės Vladas Bosikis, Jurgis Rubas, Valdemaras Mačiulaitis, Alfonsas Bužinskas, Danutė Jokubauskaitė-Levickienė — okteto pianistė, Petras Morkūnas — okteto vadovas, Kazys Mieldažys, Vincas Lazauskas ir Pranas Dranginis

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖSE

— **Inž. Almantas ir Janina Meižiai** ligi šiol augino šešių metų sūnelį Dionizą Paulių ir Raimundą, pustrečių metų. Šiemet rugpiūčio 5 d. susilaukė dukrelės Ilonos Marijos. Džiaugiasi močiutė Bronė Meižienė iš Brockton Mass., ir seneliai Stasys ir Antanina Adomaičiai iš New Jersey, kur ir gyvena jaunieji Meižiai.

— **Stella Hotra** — Moterų sąjungos 54 kuopos Detroite finansų raštininkė, sąjungiečių ekskursiją iš Chicagos gražiai sutiko ir su didžiuliu krepšiu saldainių išleisdama palydėjo.

— **Šv. Kazimiero** šeštadieninės mokyklos Los Angeles, Calif., vedėjas yra Vladas Pažiūra. Buvo suorganizuoti mokytojų kursai kuriuos lanko: R. Alseikaitė, Vaidilutė ir Vilija Butkytės, J. Bužėnaitė, A. Mikuckis, K. Reivydas ir Spirauskas. Mokykla neužsidarys dėl mokytojų trūkumo, bet tėvai turi nepritrūkti ryžto ir noro savo vaikučiams perduoti tai, ką jie gavo iš savo tėvų.

— **Los Angeles Šv. Kazimiero** parap. choras repeticijas pradeda rugsėjo 14 d.

Dail. Edw. Walaitis prie savo kūrinio, kuris buvo išstatytas Chicagos viešojoj bibliotekoj.

— **Ona Bielskienė,** dr. J. J. Bielskio, generalinio Lietuvos konsulo, žmona, eidama Los Angeles, Calif., gatve — buvo sunkiai užgauta pravažiuojančios mašinos. Jos viena koja sulaužyta trijose vietose, išlaužta ranka iš mentės ir sutriuškinti keli rankos pirštai. O. Bielskienė paguldyta universiteto klinikoje.

ARGENTINOJ

— **ALOS Tarybai globojant** šiais metais veikia net kelios šeštadieninės mokyklos. Tos mokyklos susispietusios prie lietuviškų organizacijų globojamos ir šelpiamos. Šiais metais mokyklėlės veikia prie Lietuvių parapijos, SLA rūmuose, L. Centro rūmuose, birutiečių namuose Adrogue mieste ir dviejose organizacijose Perisso miesto: Mindaugo ir Nemuno draugijose. Lietuvių parapijos šeštadieninės mokyklos vadovai - vedėjas kun. Aug. Steigvilas, mokytojos Viktorija Bagdonaitė ir Marija Barzdžiūtė bei jų techniški padėjėjai — Lidija Valickaitė ir S. Jaspelkis ėmėsi iniciatyvos suruošti šiais metais pirmą bendrą vaikų šventę — Vaiko dienos proga. Į tą šventę buvo pakviesti visi šeštadieninių mokyklų mokiniai — kiek viena mokykla atlikdama savo programą. Šventė įvyko, rugpiūčio 12 d.

PLB VALDYBA PASISKIRSTĖ PAREIGOMIS

Rugsėjo 8 d. naujai išrinktoji PLB valdyba, susirinkusi pirmojo posėdžio, pasiskirstė pareigomis: pirmininkas **inž. Bronius Nainys,** vicepirmininkas **kun. Jonas Borevičius,** vicepirmininkas finansiniams reikalams **inž. Kostas Dočkus,** vicepirm. Jaunimo reikalams **Romas Kasparas,** vicepirm. švietimo reikalams **Jonas Kavaliūnas,** sekretorius **Juozas Šlajus** ir vicepirm. administraciniam reikalams **Stasys Džiugas.** Seimo nutarimu ir konstitucijos nuostatais valdyba dar kooptuos specialiems reikalams keletą žmonių artimoje ateityje.

Tą patį vakarą pirmininko inž. B. Nainio namuose naujoji valdyba turėjo išsamų ir nuoširdų pasitarimą su lietuvių bendruomenių atstovais iš kitų kraštų, kaip Argentinos, Anglijos, Brazilijos, Venecuelos ir kt.

Kultūrinė lietuvių tautos apžvalga nuo Mažvydo iki Smetonos

STASIO YLOS

VARDAI IR VEIDAI

MŪSŲ KULTŪROS ISTORIJOJE.

Knyga išleista su dokumentinių nuotraukų lanku, dalykine ir vardų rodykle, papuošta **Telesforo Valiaus** aplanku, 345 psl., kainuoja 6 dol.

Lietuviškos Knygos klubo leidinys,

gaunamas Drauge ir pas platintojus.

Krikščionis Gyvenime

Knygų serija

Veliausiai išleista knyga . . . . 9-tas tomas:

"DIEVAS ŠIANDIEN"

J. Gutausko

Kaina — $6.00

Ruošiama spaudai 10-tas tomas

KRIKŠČIONIS PASAULYJE

A. Maceina

Gaunamos: DRAUGE
4545 W. 63rd St.
Chicago, Ill. 60629